

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU POŁOŻONEGO W EŁKU**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego „Ełk – Obwodnica Północna V”, Obręb 2 Miasta Ełku*

Sporządziła:

Barbara Nartowicz

*mgr inż. rolnictwa o specjalnościach
agroturystyka oraz kształtowanie terenów zielonych*

Zatwierdziła:

Marta Herbszt

*Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego
i Gospodarki Nieruchomościami*

Ełk, listopad 2021 roku

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
1.1. Podstawy formalno-prawne prognozy.....	4
1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko.....	5
1.3. Metodyka prac, materiały źródłowe.....	6
2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu.....	7
2.2. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i gleby.....	10
2.3. Wody powierzchniowe i podziemne.....	14
2.4. Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna.....	16
2.5. Zabytki kulturowe.....	23
2.6. Obszary chronione.....	23
2.7. Korytarze ekologiczne.....	25
3. Ocena stanu środowiska	26
3.1. Jakość powietrza atmosferycznego.....	26
3.2. Klimat akustyczny.....	29
3.3. Jakość wody.....	30
3.4. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	31
4. Informacja o głównych celach i zawartości projektu planu	33
4.1. Cel opracowania i ustalenia projektu planu.....	33
4.2. Powiązania ustaleń planu z innymi dokumentami.....	34
4.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu..	36
5. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko	37
5.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko.....	37
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	44
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu	44
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie	46
9. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko – proponowane działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	47

10. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	49
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	50
12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	50
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	50
14. Załączniki:	
<i>a)</i> Inwentaryzacja terenu objętego opracowaniem planu zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V” (zał. nr 1);	
<i>b)</i> Mapa lokalizacji terenu objętego planem w stosunku do obszarów chronionych (zał. nr 2);	
<i>c)</i> Mapa struktur funkcjonalno – przestrzennych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V” (zał. nr 3).	
<i>d)</i> Oświadczenie autora prognozy (w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów – kierującego tym zespołem), (zał. nr 4).	

1. Wprowadzenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla potrzeb opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”, zlokalizowanego w obrębie 2 miasta Ełku.

Projekt przedmiotowego planu, jest realizacją uchwały Rady Miasta Ełku nr XIX.179.2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”.

Celem przystąpienia do opracowania miejscowego planu jest w szczególności ustalenie zasad dla istniejącej i planowanej infrastruktury technicznej oraz określenie i aktualizacja przeznaczenia terenów na obszarze objętym zmianą planu.

1.1. Podstawy formalno – prawne prognozy

Dla przedmiotowego dokumentu przystąpiono do przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której głównym dokumentem jest prognoza oddziaływania na środowisko. Obowiązek opracowania *prognozy oddziaływania na środowisko* wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 t.j.).

Podstawą formalno – prawną prognozy są również:

- ❖ Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741 t.j.);
- ❖ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku, Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 284 t.j.);
- ❖ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r., poz. 55 t.j.);
- ❖ Ustawa z 18 lipca 2001 roku, Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r., poz. 310 t.j.);
- ❖ Ustawa z 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 471 z późn. zm.);
- ❖ Uchwała Rady Miasta Ełku nr X.98.2011 z dnia 30 sierpnia 2011 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Ełk – Obwodnica Północna”;
- ❖ Uchwała Rady Miasta Ełku nr XXIV/236/08 z dnia 27 maja 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Ełk zwanego „Ełk – Konieczki”;
- ❖ Uchwała Rady Miasta Ełku nr XIX.179.2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”;
- ❖ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r., poz. 247 t.j.).

Opracowanie *Prognoza oddziaływania na środowisko dla potrzeb opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* „Ełk – Obwodnica Północna V” ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania miejscowego planu oraz

podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

W myśl art. 46 pkt 1 ww. ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku...” przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, *planów zagospodarowania przestrzennego* oraz strategii rozwoju regionalnego. Art. 3, ust. 1 pkt 14, tej samej ustawy definiuje natomiast zakres działań składających się na strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Są to:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, służącej eliminowaniu lub łagodzeniu ewentualnych konfliktów przyrodniczo – przestrzennych. Formuła dokumentu pozwala, by we wszystkich fazach planowania uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi.

1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Zasadniczym celem prognozy, opracowywanej dla potrzeb projektu planu jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym:

- na świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu,
- na warunki życia i zdrowia ludzi,
- na środowisko kulturowe,
- na zabytki i dobra materialne, będące potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

Istotnym celem prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie.

Zakres prognozy obejmuje elementy określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 t.j.).

Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wykazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, natomiast pokazuje ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do detali technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:

- a) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ełku; pismo o znaku: ZNS.4082.21.2020.1 z dnia 27 lipca 2020 roku;
- b) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie Wydział Spraw Terenowych w Ełku; pismo o znaku: WSTŁ.411.21.2020.AMK z dnia 30 lipca 2020 roku.

Na podstawie otrzymanych uzgodnień niniejsza prognoza zawiera informacje o głównych celach projektowanego dokumentu jego zawartości, powiązaniu z innymi dokumentami, informacje o metodyce zastosowanej podczas sporządzenia prognozy, propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji zapisów projektowanego dokumentu, częstotliwość ich przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Niniejszy dokument analizuje, wskazuje i ocenia istniejący stan środowiska naturalnego na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zapisów planu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.

Prognoza przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Analizie poddano również ustalenia projektu dokumentu dotyczące warunków zagospodarowania terenu.

Przy sporządzaniu prognozy, jako stan odniesienia przyjęto charakterystykę stanu środowiska przyrodniczego oraz stan zagospodarowania terenu określony w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym na potrzeby przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 52 ww. ustawy, w prognozie oddziaływania na środowisko, uwzględniono także informacje zawarte w:

- prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów, powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania;
- innych dokumentach gminnych, powiatowych, wojewódzkich, krajowych i międzynarodowych.

1.3. Metodyka prac, materiały źródłowe

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono stosując głównie metody *teoretyczne*, polegające na analizie zgromadzonych opracowań oraz tekstu projektowanego dokumentu, obejmujące charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych.

Dla potrzeb prognozy oddziaływania na środowisko przyjęto następujące założenia:

- a) stanem odniesienia jest aktualny stan środowiska, będący wynikiem dotychczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenu, który podlega zdefiniowaniu;
- b) zmiana sposobu zagospodarowania terenu, na skutek realizacji ustaleń planu, powoduje zmianę zdefiniowanego stanu środowiska, w tym również ustalonych wpływów i powiązań przyrodniczo

-przestrzennych.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano *metodę porównawczą* w stosunku do podobnych rozwiązań, urządzeń i wartości normatywnych oraz *metodę prostego prognozowania wynikowego*, polegającą na ocenie planowanego rozwiązania i analizie możliwego wpływu planowanego przedsięwzięcia na otaczające środowisko. Zastosowano dwuetapową metodę oceny. W pierwszym etapie dokonano identyfikacji cech i elementów środowiska przedłożonego do oceny przedsięwzięcia. W drugim etapie, w oparciu o przedstawione założenia, dokonano ocen zagrożeń czynników szkodliwych. Jako podstawę merytoryczną ocen wartości środowiskowych przyjęto metodę polegającą na porównaniu z wartością normatywną. Przy sporządzaniu prognozy zastosowano także *metodę empiryczną*, polegającą na obserwacji obszaru opracowania w czasie wizji terenowej.

W pracach nad prognozą wykorzystano dane i wnioski pochodzące z następujących dokumentów:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełku, uchwalone uchwałą nr XVIII/170/2000 Rady Miasta Ełku z dnia 26 kwietnia 2000 roku i zmienione uchwałami: nr VIII/56/03 Rady Miasta Ełku z dnia 28 kwietnia 2003 roku, nr LII/486/10 Rady Miasta Ełku z dnia 27 kwietnia 2010 roku, nr XVI.139.2012 Rady Miasta Ełku z dnia 31 stycznia 2012 roku, nr XXVIII.254.2013 Rady Miasta Ełku z dnia 29 stycznia 2013 roku oraz nr V.55.15 Rady Miasta Ełku z dnia 31 marca 2015 r.;
- 2) Opracowanie ekofizjograficzne dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”, czerwiec 2021 roku;
- 3) Ocena roczna jakości powietrza w województwie Warmińsko – Mazurskim za rok 2017, Olsztyn 2018 rok;
- 4) Program ochrony środowiska dla Miasta Ełku na lata 2018-2021 z 2018 roku;
- 5) Program rewitalizacji Ełku do roku 2016 – 2023 opracowany przez Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta w Ełku, Ełk 2018 rok;
- 6) Działania miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO₂ do 2020 roku (SEAP) z wybranymi elementami założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe; Katowice, 2014 rok;
- 7) Strategia rozwoju ośrodka subregionalnego Ełk do roku 2025, Ełk 2018 rok;
- 8) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko – Mazurskiego; Olsztyn, 2018 rok;
- 9) Kondracki J., 1981, Geografia fizyczna Polski, Warszawa, PWN.
- 10) Kondracki J., 2002, Geografia regionalna Polski, Warszawa, PWN.
- 11) Prognoza oddziaływania na środowisko zintegrowanej strategii rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014 – 2025; Atmoterm S.A.;
- 12) Mapy tematyczne – obszary chronionego krajobrazu, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i NATURA 2000;
- 13) Mapa glebowo - rolnicza w skali 1 : 5 000;
- 14) Mapa Hydrogeologiczne Polski w skali 1 : 200 000;
- 15) Mapa Geologicznej Polski; arkusz EŁK, skala 1:200 000;
- 16) Akty prawne w zakresie ochrony środowiska oraz materiały zebrane w sieci Internet.

2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Teren przeznaczony do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obejmuje powierzchnię ok. 21,8 ha i położony jest w północnej części miasta, w sąsiedztwie ogrodów działkowych (ROD im. 50 – lecia Związku Zawodowego Kolarzy, ROD Sasanka), trakcji kolejowej PKP S.A. oraz ulic: Kolonia, płk. Witolda Pileckiego i gen. Fieldorfa „Nila”

(Ryc. 1.). Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Etckiego, znajduje się natomiast w strefie potencjalnie narażonej na ponadnormatywny hałas, generowany przez obwodnicę miejską, sąsiadującą z terenem opracowania.

Ryc. 1. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Obszar opracowania, dzieli się na dwie charakterystyczne części (wschodnią i zachodnią) w kształcie nieregularnych trójkątów. Zarówno w jednej jak i w drugiej części sporadycznie występuje zabudowa mieszkalna jednorodzinna wraz z obiektami towarzyszącymi, a nawet były siedlisko rolne, jednakże znaczna część nieruchomości pozbawiona jest zabudowy i stanowi niezagospodarowane tereny rolne. W północno i południowo – zachodniej części opracowania zlokalizować można dwa obniżenia terenu wypełnione wodami z towarzyszącą im, bogatą szatą roślinną i fauną (Ryc. 2.).

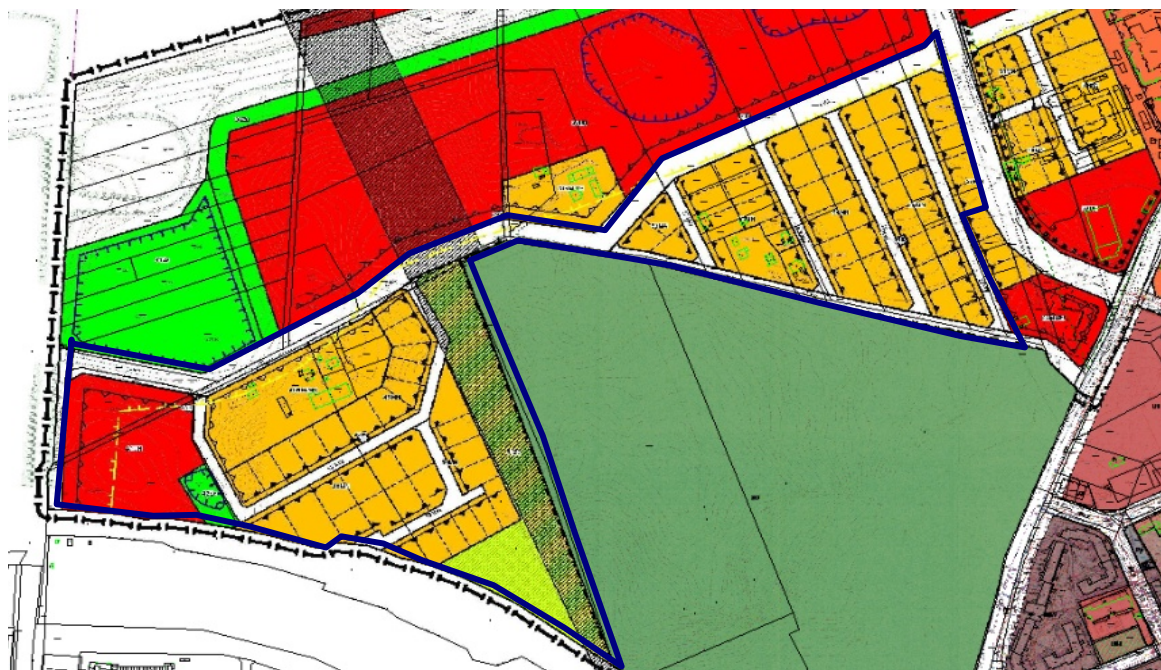
Ryc. 2. Zagospodarowanie obszaru objętego opracowaniem mpzp „Etłk – Obwodnica Północna V”

Obszar opracowania objęty jest obecnie ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Obwodnica Północna”, uchwalonego uchwałą nr X.98.2011 Rady Miasta Ełku z dnia 30 sierpnia 2011 roku, ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Warm. – Mazur. nr 153, poz. 2347 z dnia 18 października 2011 roku.

Zmianie ulegną ustalenia kwartałów: 5KL, 11KD, 15KW, 16KW, 17KW, 18KW, 19KW, 20KW, 41UH, 42Ze, 43K, 45RM/MU, 46MN, 47E, 48MN, 49K, 50MN, 51ZD, 52MN, 53MN, 54MN, 55MN, 56E, 57MN.

Niewielki obszar opracowania objęty jest także ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Ełk zwanego „Ełk – Konieczki”, uchwalonego uchwałą nr XXIV/236/08 Rady Miasta Ełku z dnia 27 maja 2008 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego nr 107 poz. 1812 z dnia 3 lipca 2008 r.

Tu zmianie ulegnie część kwartału oznaczonego symbolem: ZD (Ryc. 3.).

Ryc. 3. Fragmenty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Obwodnica Północna” i „Ełk – Konieczki” objętych obszarem opracowania

Osiedle mieszkaniowe „Konieczki”, w sąsiedztwie którego opracowywany jest plan, zlokalizowane jest w północno – wschodniej części miasta Ełku. Od zachodu poprzez ogrody działkowe graniczy z osiedlem Północ II, a od południa z osiedlem Zatorze. Nazwa osiedla pochodzi od pobliskiej wsi Konieczki, znajdującej się przy przedłużeniu ulicy Kajki na północ od osiedla Północ II. W zabudowie osiedla dominują bloki mieszkalne wielorodzinne i mieszkalno – usługowe, na obrzeżach zaś występuje także zabudowa jednorodzinna z ogrodami.

W sąsiedztwie brak dużych zagospodarowanych kompleksów zieleni, czy zbiorników wodnych. Wolne od zabudowy fragmenty (byłe obszary rolnicze), stanowią w części rezerwy terenowe pod mieszkalnictwo dla miasta. Od północy i wschodu osiedle graniczy z przebiegającą tam obwodnicą Ełku, będącą częścią dróg krajowych nr 16 i nr 65 (Ryc. 4.).

Ryc. 4. Obwodnica miasta Elku oraz zabudowa osiedla „Konieczki - Nowe Miasto” w bliskim sąsiedztwie planu „Elk – Obwodnica Północna V”

Teren objęty opracowaniem położony jest w obszarze osadniczym Elku. Jest to miasto, zlokalizowane w północno – wschodniej Polsce, we wschodniej części województwa warmińsko – mazurskiego, na Pojezierzu Elckim, będącego składową Pojezierza Mazurskiego. Miasto leży nad Jeziorem Elckim i rzeką Elk, będącą dopływem Biebrzy. Ponadto w obrębie miasta znajdują się dwa niewielkie jeziora: Selmęt Mały i Szyba. Miasto znajduje się w centrum Zielonych Płuc Polski, jest to jeden z najcenniejszych ekosystemów w kraju i w Europie. Obszar charakteryzuje się unikatową różnorodnością przyrody: lasów, jezior, przez równiny i doliny morenowe, aż po zielone pagórki. Największe i najludniejsze miasto na Mazurach oraz główny ośrodek przemysłowy i kulturalny w regionie.

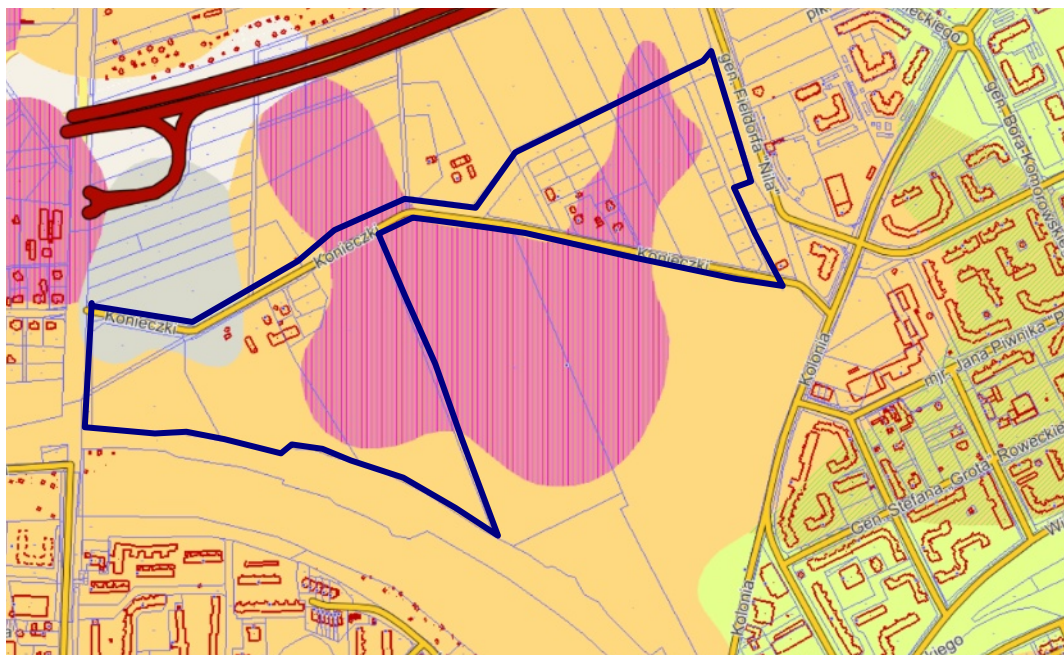
2.2. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i gleby

Obszar objęty opracowaniem zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski według J. Kondrackiego, zlokalizowany jest w megaregionie Niżu Wschodnioeuropejskiego, prowincji Niżu Wschodniobałtycko – Białoruskiego, w podprowincji Pojezierza Wschodniobałtyckiego, w granicach makroregionu Pojezierze Mazurskie, mezoregionie Pojezierze Elckie i mikroregionie Obniżenie Selmenckie. Te ostatnie charakteryzuje obecność równin i równin falistych, zwykle sandrowych (piaszczystych) lub morenowych (gliniastych).

Na analizowanym obszarze dominuje krajobraz młodoglacjalny rzeźby *plejstocenijskiej* związanej ze zlodowaczeniem północnopolskim oraz holocenijskiej związanej ze współczesną doliną rzeki Elk, pagórkowaty pojezierny. Budowa geologiczna jest charakterystyczna dla utworów powstałych w wyniku czwartorzędowych ruchów lądolodu. Utwory powierzchniowe to w większości osady plejstocenijskie, reprezentowane przez osady moreny dennej i czołowej (gliny, piaski naglinowe, piaski całkowite i żwiry zwałowe), osady fluwioglacjalne (piaski i żwiry, sandrowe, mułki i ily zastoiskowe) i osady eoliczne (piaski wydmowe). Powierzchnię miasta pokrywają również utwory *holocenijskie*: osady aluwialne, osady deluwialne oraz osady organiczne (torfy, gytie, kreda jeziorna)

Dominującą część obszaru (kolor łososiowy), o słabej wodoprzepuszczalności, stanowią gliny zwałowe, miejscami ily i mułki zastoiskowe, których genezę stanowią osady lodowcowe (morenowe, glacialne). Kolejnymi formami (kolor różowy) o słabej wodoprzepuszczalności

występującymi w tym obszarze są gliny zwałowe moreny martwego lodu. Północno – zachodnie obszary opracowania stanowią niewielkie ilości torfów (kolor szary) Ryc. 5.

Ryc. 5. Fragment szczegółowej mapy geologicznej Elku
(źródło: <https://mapa.miasto.elk.pl>)

Według podziału Polski na jednostki tektoniczne obszar miasta położony jest w obrębie wyniesienia Mazursko – Augustowskiego stanowiącego jednostkę wtórną w obrębie prekambryjskiej platformy Wschodnioeuropejskiej, które zbudowane jest z kwaśnych skał magmowych występujących na głębokości 0,5 – 1,5 km pod serią skał kenozoicznych i mezozoicznych. Brak tu osadów trzeciorzędowych.

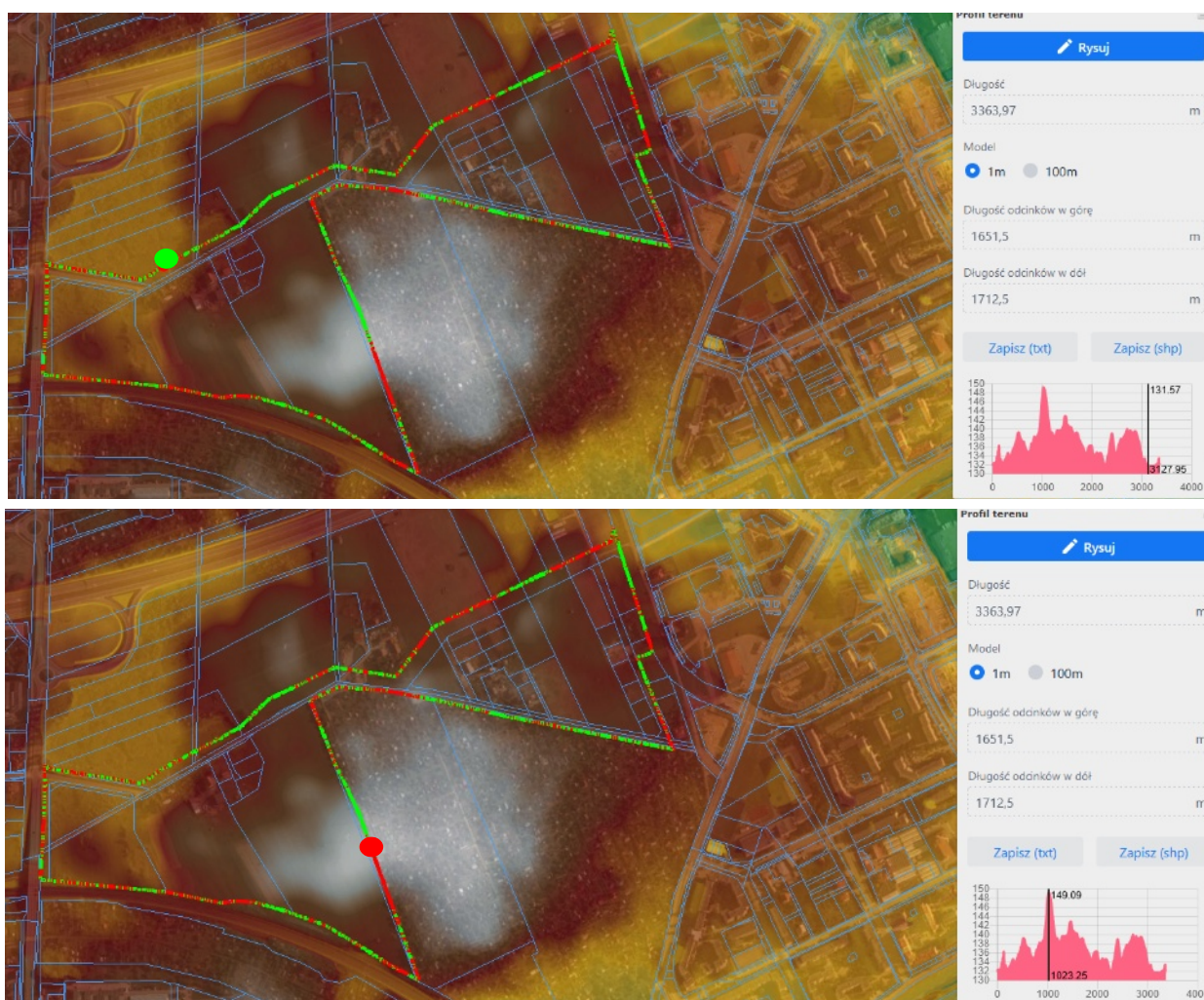
Pod względem rzeźby terenu Pojezierze Elckie położone jest między Krainą Wielkich Jezior Mazurskich na zachodzie i Równiną Augustowską na wschodzie. Obszar charakteryzuje się silnym pofałdowaniem, a formy terenowe są silnie pagórkowate. Kulminacje wzniesień przekraczają 200 m.n.p.m. W zagłębieniach morenowych znajdują się jeziora pochodzące z ostatniego zlodowacenia.

Istotnym elementem krajobrazu jest *rzeźba terenu*. Rzeźba obszaru opracowania została zasadniczo ukształtowana pod koniec ostatniego zlodowacenia. Z wizji lokalnych i materiałów kartograficznych wynika, że łańcuch pagórków w sąsiedztwie i na terenie opracowania to fragment wału morenowego strefy marginalnej lądolodu. Holocenijskie procesy torfotwórcze doprowadziły też do wypłylenia niektórych zagłębień terenu. Rzeźba, znajdującego się w obrębie miejskiej zabudowy obszaru objętego opracowaniem planu, charakteryzuje się urozmaiconą strukturą. W centralnych częściach zarówno po wschodniej jak i zachodniej stronie opracowania zlokalizowana jest zabudowa mieszkalna jednorodzinna wraz z obiektami towarzyszącymi oraz byłe siedlisko rolne. Pozostała, zdecydowanie większą powierzchnię opracowania, stanowią niezagospodarowane tereny porośnięte zielenią nieurządzoną ze zbiorowiskami ruderalnymi i synantropijnymi, stanowiącymi pozostałości gruntów rolnych i pól uprawnych. W północno – i południowo – zachodniej części opracowania zlokalizować można dwa obniżenia terenu wypełnione wodami z towarzyszącą im, bogatą szatą roślinną.

W bliskim sąsiedztwie opracowania (ok. 200 m), zlokalizowana jest obwodnica miasta, zdecydowanie obniżająca walory ekologiczne obszaru.

Do form antropogenicznych należą wykopy i nasypy związane z trwającą wciąż budową osiedla „Nowe Miasto”, będącego kontynuacją osiedla „Konieczki” i dróg dojazdowych oraz z przebudową drogi krajowej nr 65 i 16. Teren nosi ślady mechanicznego wyrównywania po wykonanych jak i trwających wciąż pracach budowlanych. Pomimo dużego spadku terenu występującego w obrębie opracowania, nie istnieje zagrożenie wystąpienia powierzchniowych ruchów masowych gruntu.

Obszar opracowania położony jest na wysokościach od około 131,57 m n. p. m. do około 149,09 m n. p. m. Różnica wzniesień w analizowanych granicach wynosi ok. 17,5 m. Najniższym położonym punktem jest fragment na północnej granicy planu (skraj trwałego zalewiska), natomiast najwyższym punktem jest wzniesienie zlokalizowane na pograniczu centralnej części opracowania (Ryc. 6.).

Ryc. 6. Różnice wzniesień w granicach opracowania

● 131,57 mnpm ● 149,09 mnpm

W rejonie opracowania podłoże stanowią głównie gliny zwałowe, miejscami ily i mułki zastoiskowe oraz niewielkie ilości gleb organicznych (torfy). Naturalne gleby na skutek intensywnej rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej (obwodnica miasta) oraz rozwoju mieszkalnictwa wielorodzinnego wraz z pozyskiwaniem gruntów pod jego dalszą zabudowę, są stale przekształcane w wyniku czego na ich miejscu pojawiają się gleby z grupy urbanoziemnych lub industrioziemnych.

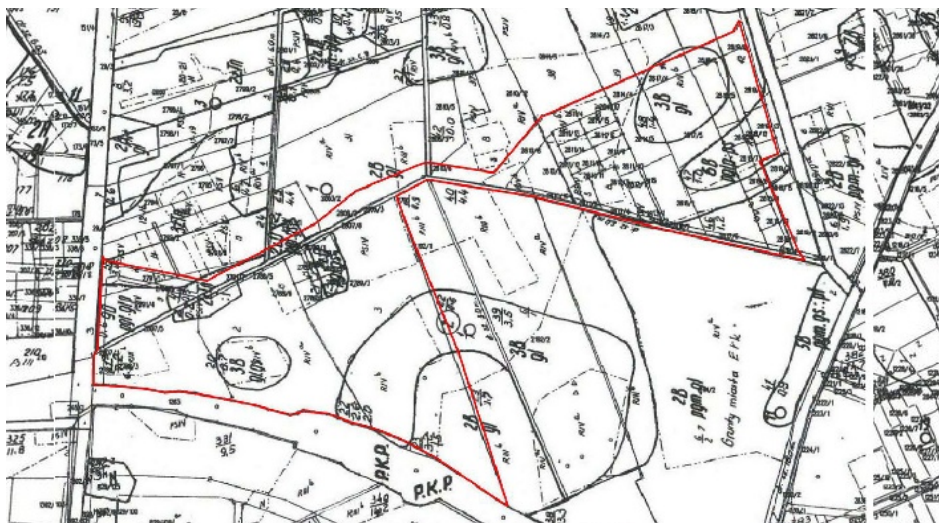
Gleby na terenie obszaru analizowanego, tak jak też na terenie miasta Ełku genetycznie związane są z utworami czwartorzędowymi. Dominują tu piaszczysto – zwirowe oraz gliniaste utwory morenowe, natomiast w bezodpływowych zagłębieniach w północnej i zachodniej części obszaru występują płytkie holocenijskie osady torfowe.

Na terenie opracowania o powierzchni ok. 21,8 ha występują głównie gleby pochodzenia mineralnego, stanowiące w większości użytki rolne takie jak: **R** – grunty orne, **Ps** – pastwiska trwałe, **Br-Ps** – grunty rolne zabudowane na pastwiskach, **Br-R** – grunty rolne zabudowane na gruntach ornym, **S** – sady, **Ł** – łąki trwałe, **N** – nieużytki; występują tu także: grunty zabudowane i zurbanizowane w skład których wchodzi m.in. **B** – tereny mieszkaniowe; **dr** – tereny komunikacyjne, drogi; **Tp** – tereny komunikacyjne, grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych oraz wody w skład których wchodzi m.in. **Ws** – wody śródlądowe stojące.

W północno – zachodniej części opracowania, zgodnie ze *Szczegółową mapą geologiczną Ełku* (<https://mapa.miasto.elk.pl>), można wyróżnić gleby pochodzenia organicznego – torfy (o powierzchni ok. 1,6 ha).

Zgodnie z mapą glebowo – rolniczą w skali 1:5000 (Ryc. 7.), teren planowany do objęcia planem miejscowym, znajduje się w granicach konturów:

- **9Dpgl.glp** – kompleks zbożowo – pastewny słaby, czarne ziemie właściwe, wytworzone na piaskach gliniastych lekkich i glinach lekkich pylastych;
- **2zTn** – kompleks użytków zielonych średnich, gleby torfowe i murszowo – torfowe, torfy niskie;
- **3zTn** – kompleks użytków zielonych słabych i bardzo słabych, gleby torfowe i murszowo – torfowe, torfy niskie;
- **3Bgl.gs** – kompleks pszenno wadliwy, gleby brunatne właściwe, wytworzone na glinach lekkich i glinach średnich;
- **2zDpgl.gs** – kompleks użytków zielonych średnich, czarne ziemie właściwe, wytworzone na piaskach gliniastych lekkich i glinach średnich;
- **2Bgl** – kompleks pszenno dobry, gleby brunatne właściwe, wytworzone na glinach lekkich;
- **3Bgl** – kompleks pszenno wadliwy, gleby brunatne właściwe, wytworzone na glinach lekkich;
- **2Bp gm.gl** – kompleks pszenno dobry, gleby brunatne właściwe, wytworzone na piaskach gliniastych mocnych i glinach lekkich;
- **6Bp gl:ps** – kompleks żytni (żytnio – ziemniaczany) słaby, gleby brunatne właściwe, wytworzone na piaskach gliniastych lekkich pylastych i piaskach słabo gliniastych.

Ryc. 7. Wyrzys z mapy glebowo – rolniczej,
— granice opracowania mpzp „Ełk – Obwodnica Północna V”

Na obszarze opracowania w ramach utworów morenowych, wykształciła się gleba brunatna właściwa, wytworzona na gruntach mineralnych – glinie i piasku gliniastym, charakteryzująca się żyznością na poziomie IV, V i VI klasy bonitacyjnej.

W zachodniej oraz północno – zachodniej części opracowania występują czarne ziemie właściwe, powstałe z późnoplejstocенskich i holocенskich piasków gliniastych, glin, ilów lub pyłów, ale kształtują się również na bardzo ciężkich glinach i ilach w warunkach utrudnionego przesiąkania wód opadowych. Pod względem bonitacyjnym zaliczane są do II i III klasy.

W obszarze objętym planem, dominują grunty klasy IV, a w kilku konturach występują także grunty orne klasy IIIb i pastwiska klasy III, dalej na wschód zdecydowanie przeważają grunty klasy V i VI oraz grunty sklasyfikowane jako nieużytki.

Występujące na terenie przedmiotowym gleby, użytkowane niegdyś jako grunty orne cechują się głębokim poziomem akumulacyjnym i wzbogaceniem w materię organiczną, wynikającym z wieloletniego stosowania zabiegów agrotechnicznych, w tym nawożenia. Występowanie takich gleb dotyczy praktycznie całego obszaru, który w przeszłości był wykorzystywany rolniczo. Na powierzchni opracowywanego planu dominują gliny i piaski. Wspomniane utwory cechują się korzystnymi parametrami geologiczno – inżynierskimi pod zabudowę i nie stanowią potencjalnego zagrożenia geotechnicznego dla budynków. Teren opracowania charakteryzuje się podłożem korzystnym do zabudowy, niemniej jednak miejscowo występują bardziej złożone warunki glebowe, z uwagi na obecność torfu, gleb murszowatych lub czarnoziemiu (zachodnia i północno – zachodnia część obszaru). Miejsca te, również z racji stosunków wodnych nie są polecane do zabudowy. Zaleca się przeznaczenie takich terenów pod różne formy zieleni, zgodnie z rzeczywistym lub potencjalnym pokryciem roślinnością.

Pozostała, znaczna część obszaru objętego wnioskiem jest w coraz większym stopniu przekształcana mechanicznie przez co gleba traci stopniowo swoje właściwości naturalne. Gleby antropogeniczne wyrażają fazę zachowanych cech dawnych procesów glebotwórczych oraz nietrwałą fazę rozwoju przekształceń zachodzących pod wpływem działalności człowieka. Typy gleb antropogenicznych charakteryzuje różna miąższość profilu glebowego, często brak niektórych poziomów genetycznych lub uformowanie nowych. Gleby przekształcone są w różnym stopniu biofizykochemicznie oraz hydrologicznie w wyniku gospodarki komunalnej. Są to gleby, w których dokonują się zasadnicze zmiany właściwości morfologicznych, fizycznych i chemicznych, zaburzające układy biologiczne w glebie i doprowadzające do ich degradacji. W stanie dzisiejszym na terenie przedmiotowym nie znajdują się udokumentowane złoża kopalin pospolitych. Na powierzchni terenu nie stwierdzono też głązów lub głązowisk, które należałoby objąć ochroną.

2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie miasta Ełku nie udokumentowano występowania złóż wód leczniczych, ani geotermalnych. Niewielki, południowy fragment miasta leży w granicach GZWP - 217 Pradolina Rzeki Biebrzy, jednakże jego zasięg nie obejmuje terenu objętego opracowaniem (Ryc. 8.).

Ryc. 8. Fragment mapy GZWP nr 217 Pradolina rzeki Biebrzy

źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

W granicach obszaru opracowania nie występują zbiorniki wód powierzchniowych, ani cieków wodnych zarówno naturalnych jak i sztucznych. Spotkać tu natomiast można szereg obniżen terenu, w których stale lub okresowo występuje woda stojąca. Obniżenia takie, oznaczone jako „W”, skupione są szczególnie w północnej i południowo – zachodniej części obszaru. Najbliższy zbiornik wód powierzchniowych (jezioro Elckie) znajduje się około 1025 m na zachód od terenu opracowania, natomiast ok. 1480 m od wschodnich granic terenu swój bieg ma rzeka Elka.

Wody podziemne: na terenie miasta występują płytko zalegające wody gruntowe. Głębokość poziomu tych wód jest zróżnicowana i uwarunkowana budową geologiczną. Przeważają tereny z wodą gruntową na głębokości 0,5-1,5 m. Ponadto występują tu znaczne nadwyżki wód podziemnych, wynoszące około 80% całości zasobów dyspozycyjnych. Jakość wód podziemnych na obszarze miasta jest dość dobra i charakteryzuje się mineralizacją wodorowęglanowo – wapniową. Podniesione wartości niektórych wskaźników powodują zakwalifikowanie wody do niższej klasy co wynika z procesów naturalnych, a nie bezpośredniego dopływu zanieczyszczeń. Wody podziemne pozyskiwane z piętra czwartorzędowego charakteryzują się podwyższoną i wysoką zawartością związków żelaza i manganu, które dają się łatwo usunąć w procesie uzdatniania.

Ze względu na ochronę wód gruntowych bardzo istotne jest odpowiednie zabezpieczenie środowiska gruntowo – wodnego przed przesiąkaniem zanieczyszczeń. Niebezpieczne są zwłaszcza wszelkie substancje ropopochodne, a także pierwiastki biogenne pochodzące przede wszystkim z nieczyszczonych ścieków komunalnych. Pod tym względem obszar opracowania nie będzie stanowił źródła potencjalnych zagrożeń, jeżeli tylko zostanie odpowiednio uzbrojony.

Jak podaje „Program ochrony środowiska miasta Elka”, głównym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych są ścieki komunalne odprowadzane w zorganizowany sposób do kanalizacji oraz ścieki przemysłowe, odprowadzane przez zakłady bezpośrednio do wód lub do ziemi. Wody ulegają również degradacji na skutek splukiwania przez opady atmosferyczne zanieczyszczeń z terenu zlewni, w tym terenów zurbanizowanych. Na pogarszanie się parametrów wód wpływają zanieczyszczenia komunikacyjne, wytwarzane przez środki transportu drogowego i kolejowego, zanieczyszczenia przenikają także z nieszczelnych kanałów ściekowych lub osadowych. Zagrożeniem dla czystości wód powierzchniowych jest również nieodpowiednie zagospodarowanie obszarów węzłów hydrograficznych, stref wododziałowych i stref przywodnych.

Podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych, tak i wody podziemne należy chronić

przed niekorzystnym wpływem antropogenicznym. W wyniku różnorodnych prac ziemnych zwierciadło wód podskórnych ulega obniżeniu w zasięgu przekształceń budowlanych. Jednakże odbiór ścieków sanitarnych stanowi barierę dla przedostawania się nadmiernych ilości biogenów do środowiska gruntowo – wodnego. Dlatego też należy dążyć do zabezpieczenia terenu w niezbędne kanalizacje, które nie tylko będą w stanie obsłużyć tak rozległy teren, ale będą też nowoczesne, bezawaryjne i działające zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami.

2.4. Szata roślinna, świat zwierzęcy, różnorodność biologiczna

Zgodnie ze zhierarchizowanym, geobotanicznym podziałem regionalnym terytorium Polski, dokonany przez Jana Matuszkiewicza (Ryc. 9.), miasto Ełk (o kodzie F.1b.9.a, powierzchnia ok. 173,5 km²), w obrębie którego zlokalizowany jest obszar opracowania, usystematyzowano następująco:

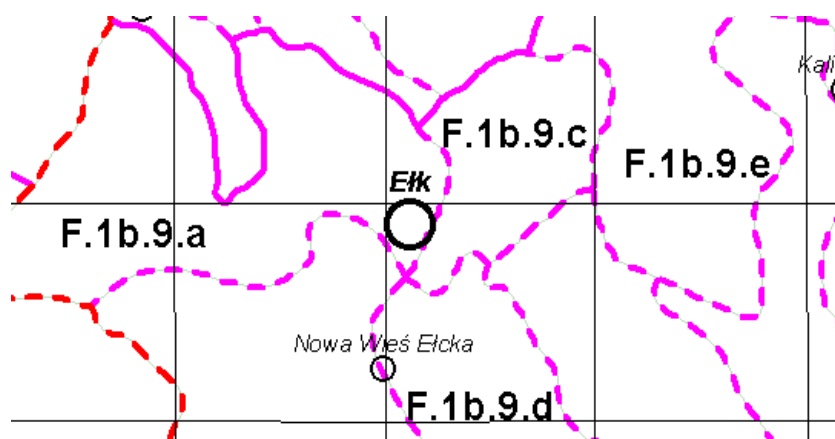
F. Dział Północny Mazursko – Białoruski;

F.1. Kraina Mazurska;

F.1b. Podkraina Wschodniomazurska;

F.1b.9. Okręg Pojezierza Południowoełckiego;

F.1b.9.a Podokręg Ełcki.

Ryc. 8. Geobotaniczne jednostki regionalne (wg J. Matuszkiewicza)

Obszar opracowania obejmuje peryferyjnie położony fragment przestrzeni miasta Ełku o powierzchni ok. 21,8 ha. Szatę roślinną obszaru opracowania można podzielić na trzy grupy:

- roślinność wokół terenów zainwestowanych;
- roślinność wokół stale lub okresowo występującej wody stojącej (mokradła);
- roślinność pól uprawnych oraz terenów niezabudowanych.

W obszarach istniejącej zabudowy mieszkalnej i siedliska rolnego wzdłuż ul. Konieczki, szatę roślinną tworzą głównie nasadzenia antropogeniczne. Oprócz powierzchni trawiastych można wyróżnić tu żywotniki zachodnie, świerki pospolite lub kłujące, sosny zwyczajne, modrzewie europejskie, klomby z bylinami, drzewa lub ozdobne formy krzewów (Ryc. 9.). Dominują gatunki stosowane w ogrodach przydomowych jako żywopłoty, krzewy i drzewa, poza tym wyróżnić tu można drzewa i krzewy owocowe (różnych odmian jabłonie, grusze czy śliwy np. ałycze). Większość z nich jest dobrze utrzymana wypielęgnowana, odznacza się wysokimi walorami estetycznymi, a roślinność utrzymana jest w dobrej kondycji.

Ryc. 9. Świerki, jabłonie, grusze

Żywotnik zachodni w formie żywopłotu

Żywotniki, jałowce, śliwy, jabłonie

Drzewa owocowe (jabłonie i grusze)

Głóg, śliwa

Szate roślinną omawianego terenu, dodatkowo wzbogacają drzewa występujące pojedynczo lub w skupiskach, których szczególnie dużo jest w pobliżu zabudowy oraz w centralnej części obszaru. Występujące tu gatunki o formowanych koronach oraz pokroju zbliżonym do naturalnego są najczęściej znacznych rozmiarów. Można wyróżnić tu między innymi: lipę drobnolistną, dąb szypułkowy, brzozę brodawkowatą, jesion wyniosły, modrzew europejski, czeremchę zwyczajną, świerk pospolity, sosnę pospolitą, jarzab pospolity, wierzbę szarą, a także drzewa owocowe (wiśnie, czereśnie, grusze, śliwy i jabłonie). Doskonale uzupełnienie drzew stanowią licznie występujące krzewy takie jak: ligustr pospolity, bez czarny, lilak pospolity, sumak octowiec, śliwa ąłyczna, róża pomarszczona, żywotnik zachodni czy jałowiec (Ryc. 10.).

Ryc. 10. Modrzew europejski, jesion wyniosły

Głóg jednoszyjkowy, wierzba szara, sumak octowiec, brzoza brodawkowata,

Modrzew europejski

Dąb szypułkowy

Wokół obniżen terenów ze stale lub okresowo występującą wodą stojącą (mokradła), w północno i południowo – zachodniej części opracowania, występuje naturalna roślinność szuwarowa, zadrzewienia okolone łożowiskami z wierzbą szarą, kruchą, wiciową i płaczącą oraz brzozy brodawkowate, gatunki ruderalne, a także rośliny hydrofilne: kolonie trzciny pospolitej, pałki szerokolistnej, turzyce różnych odmian, wełnianki, wiązówki, mozga trzcinowata co świadczy o utrzymującym się w dłuższej części roku, wysokim poziomie nawodnienia gruntu (Ryc. 11.).

Ryc. 11. Łozowisko wokół obszarów podmokłych

Trzcina pospolita, pałka szerokolistna

Wierzby płaczące i brzozy brodawkowate

Wierzby szare, kruche i wiciowe

Obszar z występującymi tu zaroślami hydrofilnymi, jest jedynym w tym planie fragmentem, gdzie szata roślinna ukształtowała się praktycznie przy braku ingerencji ze strony człowieka. Należy podkreślić, iż jest to miejsce szczególnie cenne przyrodniczo, gdyż porasta je roślinność o bardzo dużym stopniu naturalności. Liczne gatunki roślin, stanowią miejsce bytowania dla rzadkich gatunków fauny.

Na terenach niezabudowanych, zarówno w części północnej, południowej jak i na wschód, dominują pola uprawne, gdzie roślinność stanowią głównie uprawy zbożowe, a także uprawy działkowe; pastwiska i łąki porośnięte ciepłolubnymi zbiorowiskami roślin ruderalnych m.in. z nawłocia, wrotczem pospolitym, bylicą pospolitą, gorczyca polną, przymiotem białym, łopianem większym, perzem właściwym, mniszkiem lekarskim, rumiankiem pospolitym, koniczyną łąkową, szczawiem polnym, tasznikiem pospolitym, komosą białą, życią trwałą, włośnicą zieloną wiechliną roczną czy krwawnikiem pospolitym oraz rozchodniki, mchy i porosty (Ryc. 12.).

Ryc. 12. Pola uprawne z roślinnością zbożową

Rzepak, kukurydza i pozostałe rośliny uprawne

Nawłoc pospolita, trawy

Mniszek lekarski

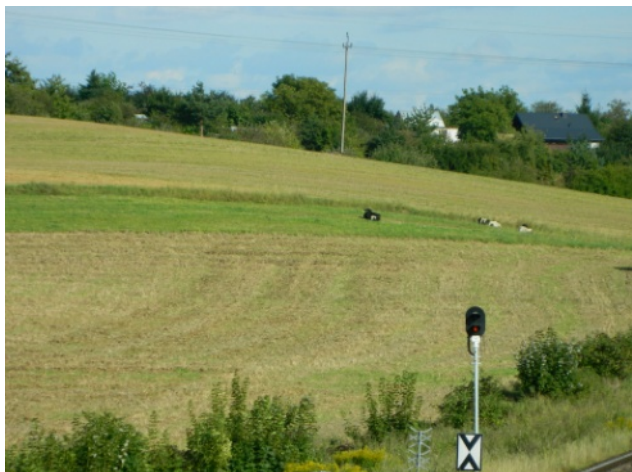

Krwawnik, babka zwyczajna, perz właściwy

Na obszarze planowanego zainwestowania występują głównie gatunki fitocenoz pospolicie występujących na terenie naszego kraju. Nie stwierdzono występowania stanowisk roślin objętych ochroną prawną.

Większość egzemplarzy roślinnych ze szczególnym uwzględnieniem tych występujących w sąsiedztwie mokradeł oraz dojrzałe drzewa i krzewy, należy zachować przy planowanych przekształceniach obszaru, co znacznie wzbogaci i zdecydowanie wpłynie na walory estetyczne przestrzeni.

Teren opracowania, który zlokalizowany jest pomiędzy obwodnicą miasta, a intensywnie rozwijającym się osiedlem zabudowy mieszkaniowej nie stanowi miejsca ważnego ze względu na występowanie *gatunków zwierząt* dziko żyjących. Przestrzeń ta jest uboga pod względem zróżnicowania gatunkowego zwierząt kręgowych, jednakże z racji uprawy przez człowieka otwartych użytków rolnych i pastwisk, można zetknąć się tu z gatunkami hodowlanego bydła domowego jak np. krowy (Ryc. 13.). Na obszarze stanowiącym zamieszkałe osady nie brak gatunków dobrze przystosowanych do życia w środowisku zurbanizowanym. Praktycznie każda z posesji zamieszkiwana jest przez zwierzęta domowe głównie takie jak psy czy koty, ale zdarzają się tu także ptaki hodowlane z rodziny kurowatych czy kaczkowatych (Ryc. 14.). W siedliskach antropogenicznych dobrze asymilują się także pospolite gryzonie.

Ryc. 13. Bydło hodowlane – krowy

Kot domowy

Ryc. 14. Gęsi domowe

Kury

Obszar opracowania stanowi środowisko w pewnym stopniu zainwestowane, ale jednocześnie ze znacznym jeszcze udziałem zieleni, która stanowi potencjalne miejsce bytowania fauny. Mimo dużego ograniczenia i rozczłonkowania siedlisk bytowania oraz izolacji od otoczenia w analizowanym obszarze występuje znaczna ilość gatunków fauny, zwłaszcza przedstawicieli owadów (Ryc. 15.). Istotną kwestią w utrzymaniu różnorodności biologicznej jest nie tylko powierzchnia terenów zieleni, ale i ich struktura oraz współzależność z innymi terenami o funkcji przyrodniczej. W obszarze opracowania możliwe siedliska bardziej zasobnego życia biologicznego stanowi zielen w sąsiedztwie zabudowy oraz pozbawione zabudowy pastwiska czy łąki.

Ryc. 15. Pszczoły miodne na nawłoci pospolitej

Ważka pospolita – Łątka dzieweczka

Ze względu na intensywnie postępującą zabudowę terenów przyległych, występujące tu gatunki zwierząt muszą wykazywać się dużą zdolnością dostosowania się do warunków życia w bezpośrednim i stałym sąsiedztwie człowieka. Stąd przeważają gatunki wybitnie synurbijne, charakterystyczne dla obszarów miejskich, wykorzystujące budynki czy zakrzaczenia do gniazdowania takie jak np. gołąb miejski, pliszka siwa, dzwonec, jerzyk, wróbel zwyczajny, sierpówka, sikora, kawka, jaskółka dymówka, kos, mewa miejska czy sroka (Ryc. 16.). Na terenach otwartych zaobserwowano żerujące bociany, których gniazda znajdują się przy zagrodach w sąsiedztwie obszaru opracowania.

Ryc. 16. Kawka zwyczajna

Plizka siwa

Niewątpliwie najcenniejszym dla fauny terenem jest obszar wokół obniżen terenów ze stale lub okresowo występującą wodą stojącą w północno i południowo – zachodniej części opracowania. Dzięki bezpośredniemu sąsiedztwu mokradła o pow. ok. 2,5 ha, zlokalizowanego na północ od terenu objętego opracowaniem, pomiędzy obwodnicą miasta, ul. Kajki, a ul. Konieczki, można spodziewać się migrowania, a dzięki temu występowania tu bogatej różnorodności gatunkowej w tym dwóch ważnych z punktu widzenia walorów przyrodniczych gatunków: ptak błotniak stawowy oraz płaz kumak nizinny (Ryc. 17.). Poza tymi gatunkami możliwe jest także gniazdowanie takich ptaków jak: perkozek (gatunek wodny) remiz, czarnogłówka (odmiana sikory), kos, jaskółka dymówka i oknówka oraz sroka. Na mokradłach gniazdują łyski i kaczki krzyżówki. Licznie występują żaby zielone oraz wodne.

Ryc. 17. Błotniak stawowy

Kumak nizinny

Przeznaczenie powyższego terenu do celów budowlanych, będzie wymagało całkowitego zniszczenia roślinności o bardzo dużym stopniu naturalności oraz siedlisk lęgowych lub żerowisk licznych zwierząt objętych ścisłą ochroną, w tym czterech gatunków, które ze względu na niską liczebność w kraju oraz umieszczenie w dyrektywach Unii Europejskiej należy uznać za szczególnie cenne (błotniak stawowy, perkozec, remiz, kumak nizinny).

Charakter fauny na terenach objętych opracowaniem planu (poza zalewiskiem ze stale lub okresowo występującą wodą stojącą), nie odbiega od przeciętnych właściwości, pod względem składu gatunkowego i wymagań ekologicznych jakie są spotykane w aglomeracjach miejskich. Teren zurbanizowany nie sprzyja bytowaniu w omawianym terenie średnich i większych ssaków lądowych. Z uwagi na zabudowę miejską, ruch uliczny, trwające stale prace budowlane i liczne wygrodzienia terenu, obszar planowanej inwestycji nie jest miejscem migracji ssaków.

2.5. Zabytki kulturowe

Teren objęty opracowaniem nie jest objęty strefami ochrony konserwatorskiej, nie występują tu również stanowiska archeologiczne.

2.6. Obszary chronione

Teren przeznaczony do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego znajduje się poza granicami *Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego*, który to jest formą ochrony prawnej w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 55 t.j.).

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W otoczeniu obszaru objętego opracowaniem miejscowego planu „Ełk – Obwodnica Północna V” w odległości od ok. 3 km do ok. 35 km, występują następujące terytorialne formy ochrony przyrody: **1) Rezerwat przyrody Ostoja Bobrów Bartosze** – o powierzchni 190,17 ha, znajduje się na terenie Nadleśnictwa Ełk. w odległości ok. 3 km od miejsca opracowania. Rezerwat „Ostoja Bobrów Bartosze” jest rezerwatem faunistycznym, utworzony został w 1964 roku (M.P. z 1964 r. Nr 45, poz.220). W rezerwacie ochronie podlega populacja bobra europejskiego (*Castor fiber*), żyjącego na bagnistym terenie na brzegu jeziora Szarek. Rezerwat obejmuje silnie podtopione torfowisko, porośnięte brzozą z bogatym podszytem, złożonym z wierzby, kruszyny i świerka. Torfowisko

jest miejscem gnieźdzenia się bobrów. Z trzech stron otaczają go jeziora. W rezerwacie znaleźć można ponad 270 gatunków roślin, a także interesujące okazy miejscowej fauny.

2) Obszary Chronionego Krajobrazu:

a) Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi - o pow. 8.579,8 ha. Uchwalony na podstawie rozporządzenia nr 155 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Legi (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 198, poz. 3106).

b) Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Orzyskich - o powierzchni 21.153,0 ha. Rozporządzenie Nr 152 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Orzyskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2637).

3) Obszary Natura 2000:

a) SOO „Jezioro Woszczele” PLH280034 – głównymi elementami obszaru "Jezioro Woszczelskie" są: mezotroficzne jezioro, zbiorniki eutroficzne, torfowisko przejściowe oraz niewielkie powierzchnie łąkowe (wilgotne łąka trzęślicowa i dwie powierzchnie świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie) i niewielki fragment niżowego łągu jesionowo-olszowego, który rozwija się wzdłuż ciek łączącego jeziora Sawinda Wielka z Woszczelskim Jezioro Woszczelskie stanowi siedlisko występowania zbiorowisk ramienic oraz rzadkich gatunków naczyniowych roślin zanurzonych. W obrębie zbiorowisk ramienic zidentyfikowano pięć gatunków, które znajdują się w rejestrze Czerwonej Listy glonów w Polsce. Brzegi jeziora oraz wypłylenia obficie porasta roślinność szuwarowa. Ma ona duże znaczenia dla występującej tu fauny kręgowców i bezkręgowców. Na południe od jeziora Woszczelskiego znajduje się przyrodniczo cenne torfowisko przejściowe, o niewielkiej powierzchni, gdzie wśród torfowców obficie rozwija się *Equisetum variegatum* - gatunek stanowiący relikw glacialny oraz chronione storczyki: bardzo liczny *Epipactis palustris* i rzadszy *Dactylorhiza incarnata*. Florę tego siedliska dodatkowo wzbogaca występowanie dwóch gatunków gruszynek: *Pyrola rotundifolia* i *P. minor*. (Źródło: SDF z 10.2013 r. zamieszczony na stronie internetowej RDOŚ Olsztyn).

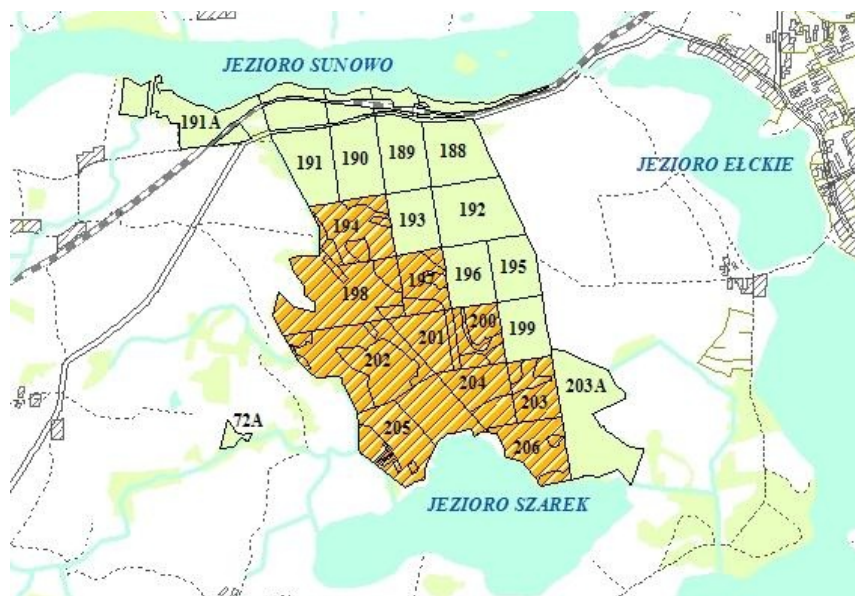
b) SOO „Murawy na Pojezierzu Etckim” PLH280041 - w proponowanym obszarze występuje tylko jeden rodzaj siedliska z Załącznika I oraz 1 gatunek z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Pierwszoplanową wartością tego obszaru są kserotermiczne murawy z klasy Festuco-Brometea i wyłącznie dla ich ochrony został powołany obszar. Są to barwne, bujne, półnaturalne zbiorowiska o charakterze mezofilnym. Wyróżniają się one dużym udziałem gatunków kserotermicznych i wapieniolubnych. Występuje tutaj wiele roślin z klasy Festuco-Brometea. Zanotowano kilka rzadkich gatunków w skali całego kraju, a bardzo rzadkich dla flory lokalnej, jak np.: *Anemone sylvestris*, *Centaurea erythraea*, *Gentiana cruciata*, *Gypsophila fastigiata*, *Oxytropis pilosa*, *Primula veris*, *Trifolium montanum*. Polska północno-wschodnia, a szczególnie Pojezierze Mazurskie cechuje się brakiem ciepłolubnych zespołów muraw kserotermicznych. Dlatego też, pomimo że proponowany obszar uwzględnia uboższe, wtórne murawy powstałe po usunięciu drzew i krzewów przez człowieka - to jednak zasługują one w tym krajobrazie na szczególny rodzaj ochrony, ze względu na swoją rzadkość i zwiększenie różnorodności biologicznej. Obszar jest również cenny dla płazów, gadów i owadów zamieszkujących łąki i murawy kserotermiczne. Na terenie muraw jest bardzo prawdopodobne występowanie motyla czerwończyka nieparka (*Lycaena dispar*). Gatunek ten występuje bowiem w pobliżu jeziora Selment Wielki, na Pojezierzu Etckim. (Źródło: SDF z 10.2013 r. zamieszczony na stronie internetowej RDOŚ Olsztyn).

4) Użytek ekologiczny:

a) Torfowisko Sikora – o powierzchni 50,4995 ha. Utworzony Rozporządzeniem Nr 76 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Torfowisko Sikora" zmienione Uchwałą Nr LII/286/2010 Rady Gminy Stare Juchy z dnia 9 sierpnia

2010 r. w sprawie zmiany granic użytku ekologicznego „Torfowisko Sikora” ustanowionego Rozporządzeniem nr 76 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 roku (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1709 / Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2010 r. Nr 136, poz. 1839). Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego, jest zachowanie śródpolnego torfowiska z oczkiem wodnym, stanowiącego stanowisko wielu gatunków roślin chronionych.

Odległości terenów objętych opracowaniem planu od form ochrony przyrody sugerują, że zwiększenie liczby ludności Ełku poprzez rozbudowę miasta może wywierać największy wpływ na rezerwat „Ostoja Bobrów Bartosze” (Ryc. 18.).

Ryc. 18. Rezerwat Ostoja Bobrów Bartosze

Warunkiem utrzymania walorów rezerwatu są działania ochronne, które powinny zostać wpisane w Plan Ochrony Rezerwatu, a takiego, jak dotychczas nie ustanowiono. Można zatem ocenić, że funkcje na obszarze planu nie będą miały bezpośredniego wpływu na przyrodę rezerwatu. W stosunku do pozostałych obszarów chronionych nie obserwuje się wpływu miasta na ich funkcjonowanie.

2.7. Korytarze ekologiczne

W 2005 roku na zlecenie Ministerstwa Środowiska został wykonany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Celem projektu było wytypowanie sieci obszarów, które zapewniłyby łączność ekologiczną w skali Polski, a także w skali międzynarodowej. Głównym zadaniem takiej sieci miało być umożliwienie przemieszczania się zwierząt i innych organizmów oraz przepływ genów przez terytorium całego kraju oraz pomiędzy poszczególnymi obszarami przyrodniczo cennymi (w tym obszarami Natura 2000). W ramach projektu wyznaczono ciągłą sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące te obszary w jedną całość ekologiczną. Wyznaczoną w ten sposób sieć nazwano siecią korytarzy ekologicznych (Ryc. 19.).

Ryc. 19. ● Korytarze ekologiczne na tle opracowania mpzp

Pierwotna koncepcja korytarzy ekologicznych (migracyjnych) zakładała istnienie ciągłości pasa, przez który następuje migracja. Korytarze ekologiczne to tereny leśne, zakrzewione i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym) położone pomiędzy płatami obszarów siedliskowych. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się – dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Umożliwiają one przemieszczanie się organizmów oraz ich wzajemne kontakty np. doliny rzeczne, pasma górskie, prądy rzeczne. Szerokość korytarza migracyjnego jest uzależniona od wymagań konkretnego gatunku. Poza funkcją migracyjną i wzbogacania różnorodności biologicznej obszarów, korytarze ekologiczne pełnią również wiele innych zadań. Tworzą na przykład ostoje dla wielu gatunków zwierząt, które nie są przystosowane do środowiska otaczającego korytarze. Ponadto wytwarzają one barierę dla części szkodników oraz hamują oddziaływanie wiatru, zwiększają wilgotność i zatrzymują zanieczyszczenia powietrza.

Teren opracowania planu ze względu na swoje zagospodarowanie i położenie znajduje się poza głównymi korytarzami ekologicznymi i nie stanowi zagrożenia ani bariery ekologicznej dla migracji roślin i zwierząt.

3. Ocena stanu środowiska

3.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Zgodnie z definicją powietrze to mieszanina gazów i aerozoli składająca się na atmosferę ziemską. Analizując stan powietrza, do ważnych wskaźników zaliczyć należy zawartość w powietrzu następujących związków: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, PM₁₀, Pb i CO. To ich przekroczenia, a także przekroczenia dopuszczalnych poziomów: As, Cd, Ni, O₃, wpływają na pogorszenie stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego. Wpływ na jakość powietrza mają czynniki antropogeniczne i naturalne. O wystąpieniu zanieczyszczeń powietrza decyduje ich emisja do atmosfery, natomiast o poziomie w znacznym stopniu występujące warunki

meteorologiczne. Te ostatnie to kierunki, częstotliwość i siła wiatrów, rozkład temperatur oraz pokrycie roślinnością. Stężenie zanieczyszczeń zależy również od pory roku:

- sezon zimowy charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery, głównie przez niskie źródła emisji;
- sezon letni charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery przez skażenia wtórne powstałe w reakcjach fotochemicznych.

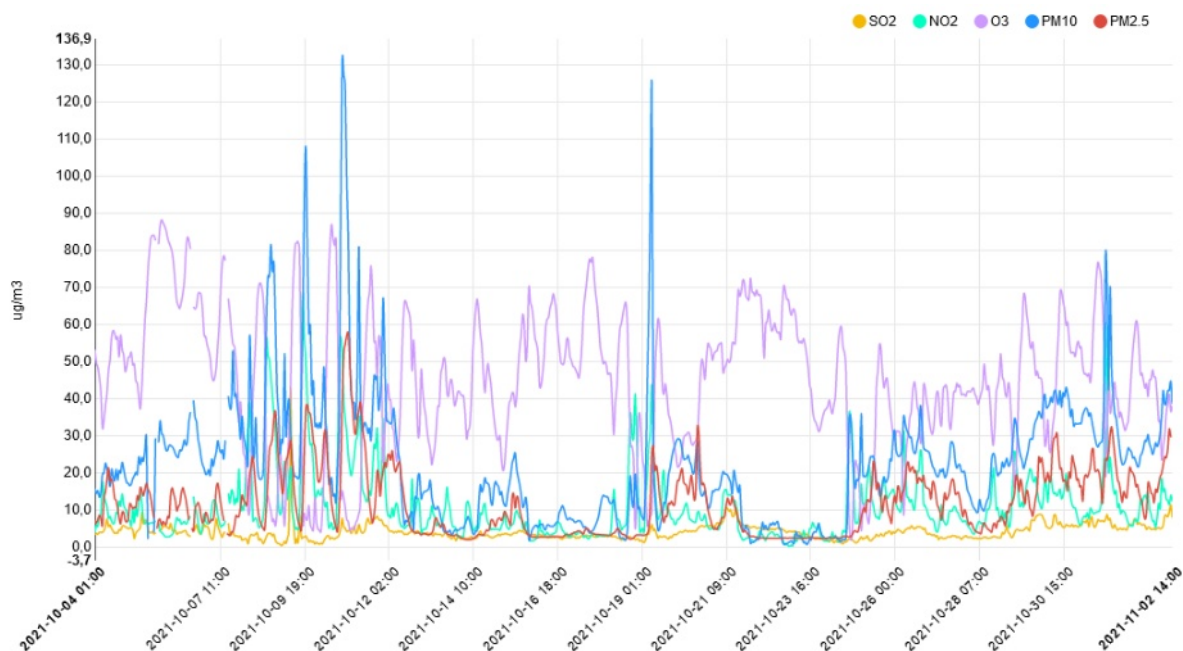
Czynniki związane z działalnością człowieka, to przede wszystkim presja wywołana przez: źródła mobilne; produkcję gazów i pyłów, kurz pochodzący z różnej działalności gospodarczej i ruch pojazdów oraz odory produkowane w związku z różnorodną działalnością.

Najważniejszym źródłem zanieczyszczeń w okolicy opracowania jest zlokalizowana w odległości ok. 800 m, wytwórnia mas bitumicznych przy ul. Kolonia (Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o. o.). Zakład jest kontrolowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, jednak jak dotąd nie stwierdzono przekroczeń norm. Pomimo pozytywnych wyników kontroli oraz braku skarg na działalność wytwórni od czasu do czasu w jej sąsiedztwie wyczuwa się zapach oparów asfaltu.

Stacjonarnymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są tu małe kotłownie w budynkach jednorodzinnych i budynkach użytkowych. Emisja ze źródeł punktowych, z indywidualnych źródeł grzewczych ma znaczenie dla stanu powietrza. Tak zwana niska emisja, czyli indywidualne ogrzewanie obiektów, wtórne pylenie z podłoża i pochodzące z ruchu kołowego, może stanowić, przy niekorzystnych warunkach pogodowych, poważne źródło zanieczyszczenia powietrza pyłem. Ponieważ w dzisiejszych warunkach istnieje możliwość podłączenia zabudowań do sieci zbiorczego zaopatrzenia w ciepło, dla istniejących i przyszłych zabudowań należy wprowadzić obowiązek podłączenia do sieci zbiorczego zaopatrzenia, a dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych obowiązek stosowania kotłów niskoemisyjnych, opalanych paliwami takimi jak: olej opałowy, gaz, biomasa, oraz dopuścić stosowanie odnawialnych źródeł energii: słonecznej i geotermalnej (pompy ciepła).

Stan powietrza w okolicach terenu objętego opracowaniem, zależy od różnych czynników. Obszar analizowany należy zaliczyć do strefy zurbanizowanej o negatywnym oddziaływaniu głównie komunikacji samochodowej stąd stan powietrza jest narażony na zanieczyszczenia wzdłuż głównych ciągów komunikacji. Dlatego też należy pamiętać, by w ramach planowanych funkcji przewidywać odpowiednią rezerwę, w miarę możliwości przestrzennych, pod różnorodne formy zieleni, która wpływa na katalizowanie procesów neutralizacji szkodliwych gazów i pyłów. Oceny stanu jakości powietrza, zgodnie z art. 89 Prawa Ochrony Środowiska dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

W styczniu 2017 roku w Ełku przy ul. Piłsudskiego uruchomiono automatyczną stację pomiarową funkcjonującą w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stacja prezentuje bieżące dane o jakości powietrza. Stacja rejestruje w systemie ciągłym warunki meteorologiczne oraz stężenia: pyłu PM10, dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆) i ozonu (O₃). Przekroczenie stężeń czy też dopuszczalnych poziomów tych związków zdecydowanie wpływa na pogorszenie stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego. W czerwcu i lipcu 2021 roku w zakresie mierzonych parametrów, jakość powietrza na terenie miasta mieściła się w dopuszczalnych normach (Ryc. 20.).

Ryc. 20. Dane pomiarowe dla stacji Ełk październik/listopad 2021 rok

Istotnym wskaźnikiem, który sygnalizuje skalę problemu zanieczyszczeń powietrza jest zawartość benzo(a)pirenu B(a)P. Źródła B(a)P należy doszukiwać się w produktach spalania w niskich temperaturach różnych substancji chemicznych. Dlatego właśnie redukcja tzw. niskich emisji powinna być priorytetem działań samorządu lokalnego, który powinien wzmocnić aktywność na rzecz wspierania alternatywnych źródeł ciepła. To bowiem od wzrostu świadomości ekologicznej właścicieli nieruchomości oraz przy wsparciu przez administrację publiczną wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na nowoczesne (solary, pompy ciepła, ogrzewanie elektryczne, itp.) zależy polepszenie jakości powietrza w strefach zurbanizowanych.

Od września 2019 roku, na terenie miasta Ełku, uruchomiono siedem sensorów *Syngeos* badających temperaturę, ciśnienie atmosferyczne, wilgotność powietrza oraz poziom stężenia pyłów zawieszonych PM2,5 i PM10.

Zgodnie z danymi pochodzącymi z sensora, zlokalizowanego przy ul. Piwnika Ponurego 1 (Szkoła Podstawowa nr 9, Ryc. 21.), na dzień sporządzenia niniejszego opracowania, jakość powietrza w tym miejscu (najbliższe sąsiedztwo obszaru opracowania) była na poziomie umiarkowanym.

Ryc. 21. Odczyt czujnika *Syngeos* przy ul. Piwnika Ponurego 1, os. Konieczki w Ełku

Za sprawą obecności na terenie miasta, rzeki Ełk i jeziora Ełckiego, czystość powietrza w tym rejonie utrzymuje się na poziomie dobrym lub umiarkowanym w zależności od pory roku. Dowodem na to są powyższe pomiary zgromadzone w 2021 roku. Tak obszerny zbiornik

zlokalizowany w mieście ma znaczący wpływ na jakość powietrza. Miasto jest więc dobrze przewietrzane i zasilane masami powietrza wysokiej jakości. Należy jednak zastrzec, że rozwój zabudowy mieszkalnej jak i strefy przemysłowej winien być uwarunkowany właściwym zabezpieczeniem przed nadmiernymi emisjami gazów i pyłów do powietrza.

3.2. Klimat akustyczny

Hałas ustawowo został określony jako zanieczyszczenie środowiska i dlatego przyjmuje się takie same ogólne zasady, obowiązki i formy postępowań związanych z hałasem, jak w pozostałych dziedzinach ochrony środowiska. Powszechnie uważa się, że niekorzystne oddziaływanie hałasu pojawia się przy emisji powyżej 65 dB.

Hałasem są również wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, działające za pośrednictwem powietrza na organ słuchu i inne zmysły oraz elementy organizmu człowieka.

W zależności od częstotliwości drgań wyróżnia się:

- a) hałas infradźwiękowy, niesłyszalny, lecz odczuwalny, o częstotliwości drgań niższej od 20 Hz;
- b) hałas słyszalny o częstotliwości w przedziale 20-20000 Hz;
- c) hałas ultradźwiękowy, niesłyszalny, ponad 20000 Hz.

Zagadnienia związane z ochroną przed hałasem uregulowane są w ustawie z dnia 23 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. Mowa jest o tym w dziale V tej ustawy, w artykułach od 112 do 120. Zgodnie z art. 112 *ochrona przed hałasem* polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Biorąc pod uwagę położenie terenu względem ciągów komunikacyjnych, ryzyko wystąpienia hałasu istnieje. Obszar opracowania zlokalizowany jest w strefie potencjalnie narażonej na ponadnormatywny hałas, generowany przez drogę klasy głównej ruchu przyspieszonego, zlokalizowanej w odległości ok. 200 m od terenu opracowania. W związku z planowaną w niedalekiej przyszłości budową trasy międzynarodowej *Via Baltica* fragment obwodnicy, sąsiadujący z terenem objętym wnioskiem, otrzyma w przyszłości status drogi klasy S - ekspresowej, co może powodować dodatkowe zwiększenie natężenia hałasu.

W celu zapewnienia ochrony przed ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu generowanym przez obwodnicę miasta Ełku, na rysunku planu wyznaczono informacyjne granice obszaru potencjalnie narażonego na hałas.

W celu ograniczenia negatywnych skutków hałasu w obrębie zabudowy można zastosować także: zabezpieczenia akustyczne w postaci wału ziemnego, zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni pomiędzy budynkami mieszkalnymi, wymianę stolarki okiennej, w budynkach znajdujących się w pobliżu dróg o znacznym natężeniu ruchu na okna o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. Dodatkowo stosuje się również dźwiękochłonne elewacje budynków. Działania takie powinny być realizowane głównie przez właścicieli budynków (deweloperów) na etapie realizacji koncepcji budowlanej.

Poza hałasem komunikacyjnym emitowanym przez pojazdy poruszające się po drogach lokalnych jak i drogę klasy głównej ruchu przyspieszonego oddziałującymi na obszar opracowania należy wymienić także hałas kolejowy. Opisujący obszar od strony południowej graniczy z terenami PKP S.A. i przebiegającymi tu liniami kolejowymi: Nr 219 Ełk – Olsztyn i Nr 223 Ełk - Czerwonka, w związku z czym teren ten w szczególności narażony jest na nadmierny hałas kolejowy. Istotnym źródłem hałasu oraz wibracji jest hałas kolejowy odczuwany głównie w porach

nocnych wzdłuż linii kolejowych. Jest on jednak najłatwiej tolerowanym hałasem komunikacyjnym, a jego uciążliwość zależy w dużym stopniu od częstotliwości przejazdów pociągów, ich prędkości, stanu torowiska oraz jego usytuowania.

Na obszarze objętym planem mogą wystąpić przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu zarówno ze strony ruchu drogowego jak i kolejowego. W związku z powyższym w bezpośrednim sąsiedztwie terenów MNU i MWU od strony południowej, nakazuje się realizację zieleni wysokiej wzdłuż południowych granic kwartałów jako pas izolacyjny.

Presje akustyczne na obszar opracowania występują wzdłuż północnej i zachodniej granicy ze strony ruchu drogowego oraz od południowej granicy terenu ze strony ruchu kolejowego.

Rozpoznanie stanu klimatu akustycznego środowiska i jego oceny dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

3.3. Jakość wód

Gospodarowanie wodami powinno odbywać się w sposób zapewniający utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wód pod względem jakościowym i ilościowym. W tym celu konieczne jest podejmowanie działań, zmierzających do ograniczenia lub wyeliminowania skutków oddziaływania presji.

Wielkość zasobów wód kształtowana jest poprzez uwarunkowania geograficzne, a w tym procesy klimatyczne i hydrologiczne, decydujące o elementach składowych bilansu wodnego. Ilość wód powierzchniowych i podziemnych warunkowana jest wielkością opadów atmosferycznych, parowaniem terenowym oraz wielkością odpływu (powierzchniowego, podpowierzchniowego i podziemnego).

Bilans wodny zależny jest także od pokrycia terenu, w tym lesistości i powierzchni terenów zabudowanych, rzeźby terenu, budowy geologicznej i gleb.

Wielkość zasobów wód kształtowana jest więc w dużej mierze przez czynniki antropogeniczne, zarówno w obrębie zmian w użytkowaniu gruntów (zmiany wielkości powierzchni biologicznie czynnej, sztucznego nawadniania i odwadniania gruntów), jak również w zakresie oddziaływania na zmiany klimatu. Istotny wpływ na ilość wód ma także pobór wody na potrzeby ludności, gospodarki i ekosystemów.

Z punktu widzenia zabezpieczenia wód przed niekorzystnym wpływem urbanizacji, najważniejsze jest zapewnienie odbioru ścieków za pomocą sieci kanalizacji sanitarnej kierującej ścieki do oczyszczalni. Dlatego ważnym celem, który należy zrealizować zgodnie z ustaleniami ocenianego planu, będzie podłączenie projektowanych budynków do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych, tak i wody podziemne należy chronić przed niekorzystnym wpływem antropogenicznym. W wyniku rozwoju zabudowy zwierciadło wód podziemnych ulega obniżeniu. Z tej racji oraz dzięki odbiorowi ścieków sanitarnych stanowi barierę dla przedostawania się nadmiernych ilości biogenów do środowiska gruntowo – wodnego. Istotnym zagadnieniem jest sposób zagospodarowania wód opadowych – plan zaleca, aby na terenach przeznaczonych pod zabudowę zagospodarować jak największą ilość wód opadowych i roztopowych w obrębie granic nieruchomości poprzez zastosowanie dostępnych rozwiązań technologicznych takich jak np. zbiorniki retencyjne czy skrzynie rozsączające itp., a ewentualny ich nadmiar odprowadzać do sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej.

Brak jest danych o jakości wód podziemnych w obszarze opracowania. Można przypuszczać, że jakość wody poziomów użytkowych jest zbliżona do jakości wody surowej pobieranej z miejskiego ujęcia wody. Jest to woda wymagająca konwencjonalnego uzdatniania, ale nie wykazująca śladów znaczącego zanieczyszczenia antropogenicznego.

Biorąc pod uwagę, że intensywność rolniczego użytkowania gruntów jest niska, a zabudowa osiedli „Konieczki” i „Nowe Miasto” jest przyłączona do kanalizacji sanitarnej, można przypuszczać, że nawet wody podskórne obszaru opracowania są mało zanieczyszczone. Z uwagi na brak w pobliżu opisywanego terenu obszarów produkcyjnych oraz wysoki stopień zasilania wodami opadowymi i przez to znaczną odnawialność zasobów, można uznać, że na obszarze opracowania nie zachodzi obniżenie jakości wód podziemnych, poza typowym dla wód czwartorzędowych wzrostem stężeń żelaza i manganu.

W granicach obszaru opracowania nie występują zbiorniki wód powierzchniowych, ani ciekły wodne zarówno naturalne jak i sztuczne. Spotkać tu natomiast można szereg obniżen terenu, w których stale lub okresowo występuje woda powierzchniowa (mokradła). Tereny podmokłe, oznaczone jako „Ze” (tereny zieleni ekologicznej) zlokalizowane są w północno i południowo – zachodniej części opracowania (Ryc. 22.).

Ryc. 22. Tereny zieleni ekologicznej (okresowo podmokłe)

Najbliższy zbiornik wód powierzchniowych (jezioro Ełckie) znajduje się około 1025 m na zachód od terenu opracowania, natomiast ok. 1480 m od wschodnich granic terenu swój bieg ma rzeka Ełk.

3.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne zaliczane jest do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego. Wyróżniamy dwa rodzaje źródeł pól elektromagnetycznych w środowisku: naturalne (promieniowanie Ziemi czy Słońca) oraz sztuczne (np. urządzenia elektryczne).

Głównym źródłem sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych w środowisku są elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak: stacje bazowe radiokomunikacji ruchomej (w tym telefonii komórkowej) i stacje nadające programy

radiowe i telewizyjne. Linie i stacje elektroenergetyczne są źródłami pól o częstotliwości 50 Hz, natomiast urządzenia radiokomunikacyjne wytwarzają pola o częstotliwościach od około 0,1 MHz do około 100 GHz. Linie i stacje elektroenergetyczne nie powodują istotnego, negatywnego oddziaływania na środowisko, gdyż natężenia pól elektrycznego i magnetycznego szybko maleją wraz ze wzrostem odległości od linii elektroenergetycznych, a stacje elektroenergetyczne budowane są zwykle na otwartych terenach i poza ogrodzonymi, niedostępnymi dla ludności obszarami stacji. Najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych są stacje bazowe telefonii komórkowych. Pomiarów prowadzonych w ostatnich latach w otoczeniu stacji bazowych nie wykazują przekroczeń wartości dopuszczalnych. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska definiuje pola elektromagnetyczne jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz, a ochrona przed nimi polega na utrzymaniu poziomów tych pól poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, został ustawowo zobowiązany do okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (art. 123 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku) oraz do prowadzenia, aktualizowanego corocznie, rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (art. 124 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku).

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2008, Nr 221, poz. 1645), które określiło zakres i sposób prowadzenia przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska badań poziomów PEM weszło w życie z dniem 1 stycznia 2008 roku i nałożyło obowiązek wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie poszczególnych województw w 135 ppk w ciągu 3 lat pomiarowych po 45 w każdym roku. W województwie warmińsko-mazurskim poziom pól elektromagnetycznych w 2016 roku nie przekroczył 17% wartości dopuszczalnej dla miejsc dostępnych dla ludności. Jak wywnioskowano, pogłębia się jednak presja na środowisko sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych. Na obszarze naszego województwa systematycznie wzrasta liczba źródeł promieniowania elektromagnetycznego pod postacią nadajników radiokomunikacyjnych.

Przez przedmiotowy teren przebiegają obecnie dwie napowietrzne, jednotorowe linie elektroenergetyczne 110 kV, planowane do przebudowy na jedną linię dwutorową (Ryc. 23.).

Ryc. 23. Linie elektroenergetyczne 110 kV oraz średniego napięcia.

Istniejące i planowane linie są źródłem pola elektromagnetycznego w związku z powyższym konieczne jest wyznaczenie pasa technologicznego (obszaru ograniczonego użytkowania), w którym obowiązuje zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych i budowli. Ponadto lokalizacja innych obiektów w obrębie pasa technologicznego wymaga uzgodnienia z właścicielem tych linii. Szerokość pasa technologicznego wynosi 10 m (po 5 m z każdej strony linii licząc od osi linii).

W terenie objętym opracowaniem zlokalizowane są także elektroenergetyczne linie średniego napięcia, brak tu natomiast instalacji radiokomunikacyjnych, takich jak: stacje bazowe radiokomunikacji ruchomej (w tym telefonii komórkowej). Poza tym nie stwierdzono innych obiektów będących źródłami pól elektromagnetycznych, pozostała infrastruktura elektroenergetyczna zrealizowana jest w postaci podziemnych sieci kablowych.

4. Informacja o głównych celach i zawartości projektu planu

4.1. Cel opracowania i ustalenia projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, głównym celem przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”, jest w szczególności ustalenie zasad dla istniejącej i planowanej infrastruktury technicznej oraz określenie i aktualizacja przeznaczenia terenów na obszarze objętym zmianą planu.

Obszar opracowania objęty jest obecnie ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Obwodnica Północna”, uchwalonego uchwałą nr X.98.2011 Rady Miasta Ełku z dnia 30 sierpnia 2011 roku, ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Warm. – Mazur. nr 153, poz. 2347 z dnia 18 października 2011 roku. Zmianie ulegną ustalenia kwartałów: 5KL, 11KD, 15KW, 16KW, 17KW, 18KW, 19KW, 20KW, 41UH, 42Ze, 43K, 45RM/MU, 46MN, 47E, 48MN, 49K, 50MN, 51ZD, 52MN, 53MN, 54MN, 55MN, 56E, 57MN.

Niewielki obszar opracowania objęty jest także ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Ełk zwanego „Ełk – Konieczki”, uchwalonego uchwałą nr XXIV/236/08 Rady Miasta Ełku z dnia 27 maja 2008 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego nr 107 poz. 1812 z dnia 3 lipca 2008 r. Tu zmianie ulegnie część kwartału oznaczonego symbolem: ZD.

Wnioski w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Obwodnica Północna” i „Ełk – Konieczki” złożyli:

- właściciele gruntów i budynków jednorodzinnych w granicach terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 53MN, w zakresie możliwości realizacji tymczasowych rozwiązań odnośnie doprowadzenia wody i odprowadzenia ścieków sanitarnych (brak możliwości podłączenia zabudowy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zbiorczej – brak sieci w najbliższym sąsiedztwie). Jednocześnie Wnioskodawcy wskazują, że ustalenia obowiązującego obecnie planu „Ełk – Obwodnica Północna”, stoją w sprzeczności z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która dopuszcza wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy lub w przydomową oczyszczalnię ścieków w przypadku braku istniejącej sieci. Ponadto wskazują, że przedmiotowy plan miejscowy na innych obszarach był kilkakrotnie zmieniany i w chwili obecnej jego zmiany dopuszczają możliwość realizacji tymczasowych rozwiązań w zakresie odprowadzenia ścieków do zbiorników bezodpływowych oraz w części terenów indywidualnych ujęć wody. Wskazany problem dotyczy też pozostałych niezagospodarowanych terenów zabudowy jednorodzinnej oznaczonych na rysunku przedmiotowego planu symbolem MN;

- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Ełku pismem z dnia 17 lutego 2020 roku

w odpowiedzi na zapytanie tutejszego organu odnośnie perspektywy uzbrojenia wnioskowanych terenów oraz możliwości realizacji tymczasowych rozwiązań z zakresu wod-kan, poinformowało, że wykonanie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych może zostać podjęte równoległe do realizacji dróg publicznych. Zasadne jest dopuszczenie tymczasowego zastosowania ujęć wody i zbiorników bezodpływowych. W warunkach realizacji należy zastrzec wymóg zaprojektowania urządzeń w sposób umożliwiający sprawne przełączenie instalacji do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej po jej wybudowaniu;

- Rada Miasta Ełku w dniu 17 kwietnia 2020 r. podjęła uchwałę nr XVI.163.20 w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”, po zawiadomieniu i obwieszczeniu o podjęciu w/w uchwały do tutejszego urzędu wpłynął wniosek jednego z lokalnych deweloperów z prośbą o zwiększenie obszaru objętego opracowaniem o dz. nr 2192/1, która stanowi jego własność. Z uwagi na to, że wniosek dotyczy niezagospodarowanego terenu, który przylega do kompleksu działek stanowiących własność firmy, z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego zasadnym było rozszerzenie granic opracowania planu w zakresie wskazanym we wniosku.

- Radni miejscy rozpatrując pozytywnie wniosek dewelopera na sesji która odbyła się w dniu 30 czerwca 2020 roku r., podjęli ponownie uchwałę nr XIX.179.2020 w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”.

W świetle obecnego zagęszczenia zabudowy w mieście naturalnym kierunkiem zabudowy wielkomiejskiej jest rozwój północnych terenów miasta Ełku. Pod względem urbanistycznym nie ma przeciwwskazań, aby zabudowa wielorodzinna mogła być zlokalizowana na obszarze objętym opracowaniem. Należy jednak w szczególny sposób zwrócić uwagę na uzbrojenie tego obszaru w odpowiednią infrastrukturę techniczną oraz zabezpieczenie terenu przed hałasem, by ewentualne przyszłe roszczenia mieszkańców nie obciążały samorządu.

4.2. Powiązania ustaleń planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy projektu planu muszą być zgodne z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w celu zachowania jednorodności i ciągłości procesu planistycznego.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełku (Ryc. 24.), uchwalonym, uchwałą nr XVIII/170/2000 Rady Miasta Ełku z dnia 26 kwietnia 2000 roku i zmienionym uchwałami nr VIII/56/03 Rady Miasta Ełku z dnia 28 kwietnia 2003 roku, nr LII/486/10 Rady Miasta Ełku z dnia 27 kwietnia 2010 roku, XVI.139.2012 z dnia 31 stycznia 2012 r., nr XXVIII.254.2013 Rady Miasta Ełku z dnia 29 stycznia 2013 roku oraz nr V.55.15 Rady Miasta Ełku z dnia 31 marca 2015 r.; teren objęty planowaną zmianą planu położony jest w kwartałach oznaczonych na rysunku studium „Polityka przestrzenna” symbolami: **Bo-1** i **Bs-11**, dla których zapisy są następujące:

Teren **Bs – 11**, to kwartał, leżący w granicach administracyjnych miasta, przez który przebiega obwodnica miasta, predysponowany do zabudowy z wprowadzeniem funkcji związanej z obsługą obwodnicy, w tym dopuszczenie możliwości realizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Szczegółowe warunki zagospodarowania tego terenu ustala mpzp „Ełk – Obwodnica Północna”.

Teren podlegający działaniom ogólnym strefy **B - Nowomiejskiej (Północnej)**, dla których odczytano:

- a) utrzymanie istniejących zasobów w odpowiednim stanie technicznym i estetycznym;
- b) możliwość uzupełnienia, odbudowy, przebudowy obiektów z uwzględnieniem obowiązku nawiązywania nowej zabudowy i zagospodarowania terenów do zagospodarowania już istniejącego, a także uwzględniania charakteru głównej strefy, w której działania te są podejmowane;
- c) rozwój nowych form handlu w kierunku realizacji obiektów handlowych wielkopowierzchniowych i sieciowych.
- d) działaniom ogólnym podlegają następujące obszary:
 - strefa Centralna: obszar Ao-1, Ao-2, Ao-3, Ao-4;
 - strefa Nowomiejska: obszar **Bo-1**, Bo-2, Bo-3, Bo-4;
 - strefa Ekonomiczna: obszar Co-1;
 - strefa Przyjeziorna: obszar Do-1, Do-2.

Cele operacyjne strefy B:

- przekształcenie istniejącej, nieustalonej struktury funkcjonalno – przestrzennej w strukturę stabilną o wykształconej tożsamości;
- zapewnienie terenów rozwojowych miasta;
- wykształcenie czytelnego systemu przestrzeni publicznych, powiązanych z powstałymi strefami strukturalnymi;
- dopuszcza się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². (...)

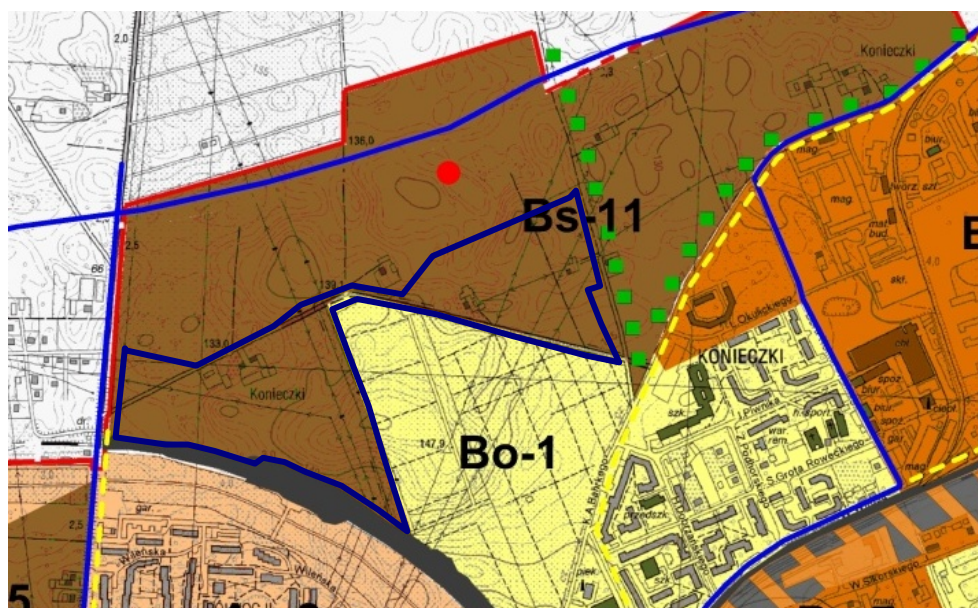
Funkcje Strefy:

- podstawowa: mieszkaniowa, usługowa i handlowa;
- uzupełniająca: nieuciążliwa działalność gospodarcza, rekreacyjna, przemysł – w północno-wschodniej części strefy.

OBSZARY, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ (...)

- terenami wolnymi od zagospodarowania są: (...)

teren, oznaczony na rysunku Studium symbolem **Bs-11**, w strefie nowomiejskiej, przeznaczony pod lokalizację obwodnicy miasta Ełku i obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², objęty ustaleniami mpzp „Ełk - Obwodnica Północna”.

Ryc. 24. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełku; Polityka przestrzenna.

Założenia do sporządzenia zmiany planu są spójne z polityką przestrzenną miasta Ełk, określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

4.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Wśród prognozowanych zmian w obszarze opracowania biorąc pod uwagę ocenę możliwych skutków przy braku realizacji ustaleń planu, za najważniejszy można uznać ewentualny rozwój zainwestowania bez wytycznych regulujących zagospodarowanie, w atrakcyjnych dla działań inwestycyjnych, niezabudowanych terenach. Wprowadzenie zabudowy na takie tereny pociągnie za sobą pewne konsekwencje. Przyczyni się do ograniczenia powierzchni zielonej, powodując tym samym zanik siedlisk gatunków dotychczas zamieszkujących te tereny, zmianę szorstkości podłoża, co z kolei spowoduje wzrost średniej temperatury i zwiększy parowanie z terenu oraz wpłynie na stosunki wodne. Na obszarze planowanego zainwestowania występują jednak głównie gatunki fitocenozy pospolicie występujących na terenie naszego kraju. Nie stwierdzono występowania stanowisk roślin objętych ochroną prawną.

Poza tym, nadal będzie trwała ekspansja miasta w kierunku północnym, tj. w kierunku obwodnicy, na co wskazuje m.in. intensywny rozwój osiedla „Nowe Miasto” oraz budynków mieszkalnych jednorodzinnych przy ul. Konieczki i gen. Fieldorfa „Nila”. Bez miejscowego planu, rozwój ten będzie bardzo trudny do porządkowania, a jego skutkiem będzie prawdopodobnie chaotyczny i niefunkcyjny układ komunikacyjny oraz lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w strefie potencjalnego oddziaływania obwodnicy.

Na cennych ze względów przyrodniczych terenach, występujących głównie w zachodniej, północnej i południowej części planu można się spodziewać się z jednej strony stopniowego zaniku kolonijnej zabudowy zagrodowej i praktyk rolniczych, a z drugiej strony – presji na wykorzystanie tych terenów do rekreacji, w tym przede wszystkim do lokalizacji działek o profilu wypoczynkowo – ogrodniczym.

Poza uszczupleniem zasobów przyrodniczych, może spowodować powstanie obiektów, które wypełnią przestrzeń bez uwzględnienia relacji z otoczeniem. Ponadto, nadmiernie intensywne zabudowanie terenów dotąd niezainwestowanych spowoduje wzrost natężenia ruchu samochodowego w obszarze opracowania, co z kolei wiąże się z większą dostawą zanieczyszczeń powietrza pochodzenia komunikacyjnego, możliwością powstawania korków oraz trudnościami z parkowaniem pojazdów. Środowisko obszaru opracowania oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo dynamicznie ulega przekształceniom, zdecydowana większość jego elementów biotycznych pozostaje więc pod wpływem działalności człowieka. Pod wpływem aktualnego użytkowania i zagospodarowania zmiany naturalne są bardzo ograniczone, a dotyczą przede wszystkim reakcji środowiska na stałą jednostronną presję antropogeniczną. Wyrażają się poprzez słabo zauważalne w krótkim okresie czasu zmiany takie jak: skracanie okresu wegetacji roślin, spadek różnorodności biologicznej.

W przypadku braku realizacji, a co za tym idzie odstąpienia od sporządzenia i uchwalenia planu miejscowego, zwanego „Ełk – Obwodnic Północna V” tereny nieuporządkowane będą podlegały procesom o niekorzystnych, pogłębiających się tendencjach w skali miasta. Prognozowanym skutkiem w przypadku braku realizacji projektu planu mogą być postępujące przekształcenia na rzecz siedlisk gatunków ruderalnych oraz brak ładu przestrzennego. Brak realizacji ustaleń planu może zapobiec potencjalnemu zwiększeniu poziomu emisji do środowiska, zwłaszcza w zakresie odprowadzania odpadów (większe ilości odpadów o charakterze komunalnym), ścieków (głównie sanitarne oraz wcześniej podczyszczone m. in. z powierzchni dachów, parkingów lub jezdni), czy emisji zanieczyszczeń powietrza (na skutek nowej zabudowy można spodziewać się tu wzrostu

emisji). Ważnym elementem może też być pogarszający się stan estetyki tej części miasta.

5. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

5.1 Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko

a) Przewidywane oddziaływanie na obszary Natura 2000:

Teren predysponowany do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego znajduje się poza granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego (Ryc. 24.), który to jest formą ochrony prawnej w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2020 poz. 55 t.j.).

Ryc. 24. Teren opracowania poza granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego

Obszar objęty opracowaniem nie jest proponowany do włączenia do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

W dalszym otoczeniu badanego obszaru znajduje się:

- ▲ Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Jezioro Woszczelskie w odległości ok. 6 km,
- ▲ Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Murawy na Pojezierzu Ełckim w odległości ok. 5 km,
- ▲ Ostoja Poligon Orzysz w odległości ok. 11 km,
- ▲ Rezerwat Ostoja Bobrów Bartosze w odległości ok. 3 km,
- ▲ Rezerwat Jezioro Zdedy w odległości 14 km,
- ▲ Biebrzański Park Narodowy w odległości ok. 37 km.

Obszar nie jest też proponowany do włączenia do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Z racji położenia i braku oddziaływań mogących pogorszyć stan środowiska obszarów ochrony, nie ma zagrożenia naruszenia integralności obszarów Natura 2000. Zarówno przyroda ożywiona, jak i nieożywiona obszarów chronionych nie ulegnie ograniczeniu wskutek realizacji ocenianego planu. Projekt planu nie narusza również spójności tych obszarów, a co za tym idzie zachwiania struktury ekologicznej i funkcji w obrębie całego obszaru Natura 2000. Obszar opracowania ze względu na swoje zagospodarowanie i położenie znajduje się poza głównymi korytarzami ekologicznymi.

b) Wpływ ustaleń planu na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta:

Bioróżnorodność jest jedną z cech krajobrazu i polega na jego strukturalnym zróżnicowaniu. Dla zachowania bioróżnorodności najcenniejsze ekosystemy i krajobrazy są objęte prawnymi formami ochrony przyrody. Na przedmiotowym terenie brak obszarów i obiektów objętych ochroną na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody. Biorąc pod uwagę założenia planu, nie przewiduje się raczej wzrostu bioróżnorodności tego obszaru, jednakże należy skoncentrować się na zachowaniu jak największej ilości wykształconych już dojrzałych gatunków drzew i krzewów zlokalizowanych w granicach opracowywanego terenu. Szczególną ochroną należy objąć teren zieleni ekologicznej ze stale lub okresowo występującą wodą stojącą. Obniżenia takie zlokalizowane są głównie w północno i południowo – zachodniej części opracowania. Obszar z występującymi tu zaroślami hydrofilnymi, jest jedynym w tym planie fragmentem, gdzie szata roślinna ukształtowała się praktycznie przy braku ingerencji ze strony człowieka. Należy podkreślić, iż jest to miejsce szczególnie cenne przyrodniczo, gdyż porasta je roślinność o bardzo dużym stopniu naturalności. Liczne gatunki roślin, stanowią miejsce bytowania dla rzadkich gatunków fauny.

Na terenach niezabudowanych, zarówno w części północnej, południowej jak i na wschód, dominują pola uprawne, gdzie roślinność stanowią głównie uprawy zbożowe, a także uprawy działkowe; pastwiska i łąki porośnięte ciepłolubnymi zbiorowiskami roślin ruderalnych. Fragmenty słabo utrzymanej zieleni, zostaną zastąpione nowymi założeniami zieleni urządzonej, towarzyszącej zabudowie, co daje szansę poprawy jej jakości oraz utrzyma w odpowiedniej skali powierzchnie biologicznie czynne. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na wzrost powierzchni biologicznej jak i na wzrost wartości estetycznych będzie nakaz wprowadzenia w całym obszarze parkingów w zieleni.

W projekcie planu minimalny udział procentowy *powierzchni biologicznie czynnej* wynosi od 25% dla zabudowy usługowej oraz wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, 35% dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem usług osiedlowych, 40% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 100% dla terenów zieleni ekologicznej. Ustalenia planu w §5 pkt 3, zalecają aby istniejące drzewa i zespoły zieleni wkomponować w projektowane zagospodarowanie terenów, o ile nie jest to sprzeczne z uwarunkowaniami wynikającymi z bezpieczeństwa ludzi, środowiska lub mienia.

W wyniku intensywnego rozwoju tej części miasta i przekształcaniu pastwisk i pól uprawnych w obszary zabudowy, ograniczeniu ulegną przede wszystkim populacje drobnych zwierząt bytujących w roślinności i w glebie oraz zwierząt hodowlanych jak np. krowy, kury czy gęsi. Dzięki ochronie zieleni ekologicznej (kwartał Ze) populacje cennych ptaków, płazów oraz drobnych ssaków nie powinny ulec zmniejszeniu, a wraz z realizacją ustaleń planu miejscowego, okolica powinna być nadal zamieszkiwana przez tego rodzaju przedstawicieli fauny. Skutkami oddziaływań ustaleń planu może być ograniczenie potencjalnych powierzchni siedlisk przyrodniczych, przekształcenie siedlisk przyrodniczych (degradacja, zmiana składu podłoża w rejonie inwestycji), zmiany warunków bytowania zwierząt i możliwe ograniczenie przebywania części gatunków. Ewentualne zwiększanie intensywności zainwestowania we wnioskowanych terenach może uszczuplić zasoby obszaru, z drugiej strony wyznaczenie zapisami planu powierzchni biologicznie czynnych czy zieleni ekologicznej stanowi ich zabezpieczenie przed zabudową, co ma zasadnicze znaczenie dla środowiska przyrodniczego.

c) Wpływ ustaleń planu na ludzi:

Projekt opracowywanego planu miejscowego:

- zapewnia dość dobry rozdział przestrzenny funkcji mieszkaniowych jedno – i wielorodzinnych, usługowych oraz zieleni ekologicznej;
- zapewnia ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb przed zanieczyszczeniem;
- zapewnia dość wysoki udział zieleni na terenach zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej oraz 100% udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach zieleni ekologicznej, chroniąc w pełni cenne tereny;
- nakazuje uwzględnić zieleni i obiekty małej architektury z urządzeniami dla mieszkańców, w tym plac zabaw dla dzieci na terenach zabudowy wielorodzinnej;
- wyznacza granicę obszaru potencjalnie narażonego na ponadnormatywny hałas generowany przez drogę klasy głównej ruchu przyspieszonego;
- zapewnia ochronę zabudowy mieszkaniowej przed promieniowaniem elektromagnetycznym istniejącej linii 110 kV, wyznaczając specjalne strefy wolne od zabudowy;
- w zagospodarowaniu przestrzeni publicznych, przewiduje udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Za dodatkowe korzystne aspekty wymienione w § 5 pkt 4 planu, należy uznać zakaz prowadzenia i lokalizacji przedsięwzięć:

- mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach szczególnych w granicach terenu MN, MNU, MWU, Ze, KDW i KDZ;
- mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach szczególnych w granicach terenu U,UC. Zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego.

Potencjalnie największe uciążliwości i zagrożenia zdrowia dla mieszkańców będą się wiązać z hałasem komunikacyjnym i kolejowym oraz z jakością powietrza, w tym w szczególności podwyższonymi stężeniami najdrobniejszych pyłów. Nie oznacza to, że projekt planu stwarza sytuację, w których zagrożenia te będą nie do uniknięcia. Niemniej jednak, nie zawarto w nim zapisów, które w trakcie realizacji planu wymusiłyby zastosowanie odpowiednich rozwiązań ochronnych.

Nowy teren zabudowy powinien być zaplanowany w sposób kreujący przestrzeń o wysokiej jakości, w formie spójnych, zamkniętych kompozycyjnie i funkcjonalnie układów urbanistycznych z tym, że o ostatecznym charakterze zdecyduje również jakość architektury.

Przewidywane zagospodarowanie terenu związane z zabudową w trakcie jej normalnej eksploatacji nie powinno generować uciążliwości dla ludzi.

d) Wpływ ustaleń planu na środowisko wodne:

Realizacja planu będzie oddziaływać na wodę na szereg sposobów, w tym przede wszystkim poprzez:

- pobór wód podziemnych z użytkowych poziomów wodonośnych;
- zmiany krążenia wód, wynikające z obecności nawierzchni utwardzonych;
- generowanie ścieków komunalnych z gospodarstw domowych i terenów zabudowy usługowej;
- generowanie ścieków deszczowych.

Biorąc pod uwagę to, że względny wzrost poboru wody w mieście będzie dość niewielki, oraz to, że dotąd nie notowano problemów z odnawianiem się zasobów wód w warstwach wodonośnych w okolicach Ełku, można przypuszczać, że realizacja planu nie będzie miała znaczącego wpływu na wielkość zasobów wód podziemnych.

Wprowadzenie zabudowy oraz nawierzchni utwardzonych na powierzchni planu spowoduje

zmiany w krążeniu wód, polegające na tym, że wody opadowe z tych terenów zamiast wsiąkać w grunt będą niemal w całości odpływały po powierzchni.

Sieć kanalizacji deszczowej zbiera zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z powierzchni utwardzonych i zabezpiecza przed przedostawaniem się substancji szkodliwych do wód. Projekt planu wskazuje, iż na terenach przeznaczonych pod zabudowę należy zagospodarować jak największą ilość wód opadowych i roztopowych w obrębie granic nieruchomości poprzez zastosowanie dostępnych rozwiązań technologicznych takich jak np. zbiorniki retencyjne czy skrzynie rozsączające itp., a ewentualny ich nadmiar odprowadzać do sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych (ulic, placów postojowych, parkingów itd.) należy przed wprowadzeniem do odbiornika (np. do ziemi) podczyszczać. Zabrania się odprowadzania wód opadowych i roztopowych na nieruchomości przyległe oraz do sieci i urządzeń kanalizacji sanitarnej.

Sieć kanalizacji sanitarnej zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń biogenych do wód powierzchniowych i podziemnych. W projekcie planu zaleca się docelowe odprowadzanie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, realizowanej w systemie rozdzielczym, do komunalnej oczyszczalni ścieków, przy czym dla nowo projektowanej zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej dopuszcza się odprowadzenie ścieków do zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązanie tymczasowe, do czasu realizacji systemu kanalizacji sanitarnej zgodnie z krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki wprowadzenia ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, plan wprowadza obowiązek podczyszczania ścieków.

Powyższe ustalenia i rozwiązania powinny w wystarczający sposób zminimalizować ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na stan czystości wód podziemnych i gruntów.

e) Wpływ ustaleń planu na powierzchnię ziemi

Realizacja planu wpłynie znacząco na powierzchnię ziemi. W wyniku realizacji zaprojektowanej zabudowy, dróg i infrastruktury zniszczeniu w wyniku przykrycia, usunięcia lub destryfikacji ulegnie co najmniej kilkanaście hektarów gruntów, z czego większość stanowią będą użytki rolne, łąki i pastwiska. Ponieważ głównie centralna część planu jest znacznie pagórkowata, można się spodziewać, że w trakcie robót budowlanych rzeźba terenu zostanie w niektórych miejscach trwale zmieniona. Realizacja planu będzie oddziaływać na powierzchnię ziemi także poprzez generowanie odpadów budowlanych, a przede wszystkim komunalnych.

Ważne są ustalenia dotyczące zarówno ochrony ukształtowania terenu jak i gleby. W projekcie planu znalazły się więc ustalenia, które pozwalają na ograniczenie negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na powierzchnię ziemi. W tym zakresie szczególnie istotne są ustalenia dotyczące nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz minimalnych procentów powierzchni biologicznie czynnych. Powyższe zapisy projektu pozwalają na zachowanie w granicach przedmiotowego obszaru powierzchni biologicznie czynnych zapewniających infiltrację wód powierzchniowych i kształtowanie zieleni, towarzyszącej zabudowie. Projekt planu ustala ochronę przed zanieczyszczeniami ziemi poprzez wskazanie gospodarowania odpadami i ściekami zgodnie z przepisami odrębnymi, a także przez nakaz zdjęcia wierzchnich warstw ziemi urodzajnej przed rozpoczęciem robót ziemnych i ich odpowiednie składowanie (§5 pkt 6.1 i 6.2) co pozwoli na utrzymanie aktywnych biologicznie powierzchni jako podstawy systemu przyrodniczego. Projekt planu zaleca także w §5 pkt 8, ochronę użytków cennych przyrodniczo (gleb torfowych i torfowo – murszowych, torfów niskich) oraz wód stojących, poprzez zachowanie ich w stanie naturalnym. Miejsca te stanowią siedliska rzadkich ekosystemów i gatunków oraz

gromadzą znaczne ilości wody.

Opisywany teren posiada obniżenie oznaczone jako „Ze” (tereny zieleni ekologicznej) zlokalizowane w południowo – zachodniej części opracowania, które wyłączone jest spod zabudowy, dzięki czemu chronione będą populacje cennych zbiorowisk fauny i flory. Planowana zabudowa wraz z zainwestowaniem infrastrukturalnym powstawać będą na podstawie projektu planu i nie powinny powodować znacznych przekształceń powierzchni terenu. W obszarze opracowania nie zinventaryzowano ani nie udokumentowano terenów zagrożonych lub objętych ruchami masowymi, a możliwość wystąpienia procesów dynamicznych i zagrożeń z nimi związanych jest ograniczona ze względu na ukształtowanie terenu.

f) Wpływ ustaleń planu na powietrze i klimat

Stan powietrza w okolicach terenu objętego opracowaniem, zależy od różnych czynników. Obszar analizowany należy zaliczyć do strefy zurbanizowanej o negatywnym oddziaływaniu głównie komunikacji samochodowej, kolejowej oraz z indywidualnych źródeł grzewczych, stąd stan powietrza jest narażony na zanieczyszczenia. Dlatego też należy pamiętać, by w ramach planowanych funkcji przewidywać odpowiednią rezerwę pod różnorodne formy zieleni, która wpływa na katalizowanie procesów neutralizacji szkodliwych gazów i pyłów.

Zapisy planu wprowadzają ochronę przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez zakaz eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, powodujących przekroczenie standardów jakości (§5 pkt 5.).

Projekt analizowanego dokumentu, ustalając zaopatrzenie w ciepło przede wszystkim z sieci ciepłowniczej po jej budowie, ogrzewanie elektryczne, gazowe w oparciu o lokalne zbiorniki lub z sieci po jej budowie ma za zadanie sprzyjać utrzymaniu korzystnego stanu aerosanitarne. Na obszarze objętym planem dopuszcza się lokalizację urządzeń, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy mniejszej niż 100 kW, z wyłączeniem energii wiatru. W przypadku zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej dopuszcza się ogrzewanie z indywidualnych źródeł ciepła, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych.

Zabiegi takie ograniczą tzw. niską emisję pyłów i gazów do atmosfery. Użytkowanie ogrzewania z wykorzystaniem nośników spełniających ochronę powietrza zapewni wystarczającą jego ochronę oraz nie przyczyni się do pogorszenia jego stanu.

Projekt planu przeznaczona do zainwestowania kubaturowego teren w dużej mierze wolny od zabudowy. Biorąc pod uwagę powierzchnię nowych terenów wyznaczonych do zainwestowania oraz charakter planowanej zabudowy, zmiany klimatu mogą mieć znaczenie lokalne. Wzrośnie obszar powierzchni pokrytej utwardzonymi nawierzchniami, co spowoduje większe różnice termalne z otoczeniem. Ograniczeniu ulegnie prędkość wiatrów w warstwie przypowierzchniowej gruntu.

g) Wpływ ustaleń planu na krajobraz

Przez walory krajobrazowe rozumie się „wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nim rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka”. Nie wyróżnia się na tym terenie funkcji stwarzających poważne uciążliwości, a bliskie zagospodarowanie właściwe strefie mieszkalnictwa wielorodzinnego wraz z usługami sektora prywatnego i publicznego, stwarza charakter zdecydowanie antropogeniczny wypierający funkcjonujący tu dotychczas krajobraz rolniczy. Stan i standard obiektów budowlanych w granicach opracowania decyduje o estetyce tych terenów.

Realizacja planu wpłynie znacząco i nieodwracalnie na krajobraz obszaru opracowania. Już sama budowa obwodnicy północnej Ełku „odcięła” kilkadziesiąt hektarów terenów otwartych od pól, mokradeł i lasów położonych między miastem, a leżącymi około 5 km na północ wsiami Oracze i Straduny. Falisto – pagórkowaty krajobraz rolniczy terenów pomiędzy ul. Kolonia i Konieczki, trakcją kolejową i obwodnicą, zostanie zastąpiony miejskim krajobrazem kwartałów mieszkaniowych jedno i wielorodzinnych oraz usługowych wraz z możliwością lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Dzięki wyłączeniu spod zabudowy, wydzielonego jako „Ze”, kwartału zieleni ekologicznej zlokalizowanego w południowo – zachodniej części opracowania, chronione będą występujące tam liczne gatunki roślin, stanowiących miejsce bytowania dla rzadkich gatunków zwierząt. Ocena walorów krajobrazowych terenu, wprawdzie subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów. Fragmenty wschodniej i północno – zachodniej części opracowania są zainwestowane, w związku z czym dla pełnienia funkcji przyrodniczych istotne są wszystkie fragmenty terenów zieleni towarzyszącej zabudowie. Zieleń towarzysząca zabudowie pełni przede wszystkim rolę dekoracyjno – użytkową, wpływając na wrażenia estetyczne oraz na polepszenie warunków bytowych mieszkańców jak i osób przebywających w tym otoczeniu. Szata roślinna towarzysząca terenom zagospodarowanym przez człowieka, stanowi istotny element lokalnego krajobrazu. Niezabudowaną część obszaru, szczególnie jego centrum, stanowią grunty rolnicze, łąki i pastwiska na których użytkowanie zostaje powoli wygaszane i zaczyna rozwijać się głównie roślinność ruderalna. Ze względu na specyfikę rozwoju tego typu roślinności, zbiorowiska te charakteryzują się dużą odpornością. Bez względu na charakter i genezę zbiorowisk roślinnych niemalże całkowita eliminacja może nastąpić wskutek odpowiedniego zagospodarowania terenu. Kształtowanie krajobrazu powinno przebiegać w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, a co się z tym wiąże w sposób powstrzymujący degradację elementów przyrodniczych oraz niepogarszający naturalnych możliwości regeneracji terenów o znaczącym potencjale środowiskowym. Przy tym należy pamiętać o zachowaniu standardów architektoniczno – urbanistycznych, by nowe realizacje tworzyły jedno założenie. Cel taki powinien służyć ukształtowaniu nowej struktury według reguł ładu przestrzennego określonych w odpowiednio przygotowanym planie miejscowym. Zastosowanie słusznych rozwiązań planistycznych powinno zapobiec pogorszeniu jakości środowiska, a zachowanie atrakcyjnych i dojrzałych gatunków szaty roślinnej posłuży wzbogaceniu walorów przyrodniczo – estetycznych okolicy. Analizując wszystkie składniki krajobrazu omawiany teren można określić mianem krajobrazu kulturowego, czyli krajobrazu użytkowego i ukształtowanego przez człowieka, bez wywołania zgubnych skutków zachwiania naturalnej równowagi z harmonijnym włączeniem gospodarki człowieka w gospodarkę przyrody.

Plan nakazuje rozwój zabudowy w stylu już istniejącej, wprowadza obowiązek harmonijnego charakteru zabudowy, ustala nieprzekraczalne linie zabudowy, umożliwia realizację zabudowy w miejscach dotychczas niewykorzystanych. Najważniejszym aspektem krajobrazowym jest uzupełnienie istniejącej już zabudowy, zagęszczenie i utrzymanie w harmonii z otoczeniem. Zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu przyczynią się do poprawy wartości estetycznej obszaru, co również powinno korzystnie wpłynąć na jakość przestrzeni.

h) Wpływ ustaleń planu na zasoby naturalne

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na zasoby naturalne – z posiadanych materiałów archiwalnych wynika, że na badanym terenie nie występują udokumentowane zasoby naturalne

takiej jak kruszywa czy złoża ropy itp. Projekt planu zaleca jednak, ochronę występujących w tym obszarze użytków cennych przyrodniczo (gleb torfowych i torfowo – murszowych, torfów niskich) oraz wód stojących, poprzez zachowanie ich w stanie naturalnym. Miejsca te stanowią siedliska rzadkich ekosystemów i gatunków oraz gromadzą znaczne ilości wody. Fakt, iż na omawianym terenie, zgodnie z ustaleniami mapy glebowo – rolniczej i geologicznej, występują torfy niskie świadczy o tym, że miejsce to musiało być podmokłe od setek lat.

i) Wpływ ustaleń planu na zabytki i dobra materialne

Brak oddziaływania, gdyż w granicach opracowania planu nie występują zabytki, chronione zasoby dziedzictwa kulturowego oraz dobra kultury współczesnej. Wpływ ustaleń planu na dobra materialne jest znikomy, gdyż zagrożenia dla tych dóbr wynikają głównie ze strony czynników przyrodniczych. W tej ocenie najniebezpieczniejsze są: gwałtowne czynniki pogodowe, powódzie, osuwanie się mas ziemnych. Teren położony jest poza zasięgiem stref zagrożenia powodziowego, nie występuje tu też ryzyko osuwania się mas ziemnych.

j) Zależność między elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy

Nie przewiduje się, aby realizacja projektu planu mogła powodować istotną kumulację negatywnych oddziaływań wywołanych zależnościami między poszczególnymi elementami środowiska. Jednakże, każda ingerencja w środowisko powoduje w nim zmiany. Zmiany te zależne są jednak od lokalnych uwarunkowań i wartości środowiskowej poszczególnych obszarów podlegających zmianom.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany (skutki) w środowisku, w wyniku czego nastąpi:

- zmiana sposobu dotychczasowego przeznaczenia terenu, poprzez rozbudowę głównie funkcji mieszkaniowej, usługowej i komunikacyjnej;
- zmiana ukształtowania powierzchni terenu ponieważ głównie centralna część planu jest znacznie pagórkowata, można się spodziewać, że w trakcie robót budowlanych rzeźba terenu zostanie w niektórych miejscach trwale zmieniona;
- w wyniku realizacji zaprojektowanej zabudowy, dróg i infrastruktury zniszczeniu w wyniku przykrycia, usunięcia lub destratyfikacji ulegnie co najmniej kilkanaście hektarów gruntów, z czego większość stanowić będą użytki rolne, łąki i pastwiska;
- uwzględnienie zieleni i obiektów małej architektury z urządzeniami dla mieszkańców kwartału MWU w tym placu zabaw dla dzieci o powierzchni wynoszącej minimum 2 m² na jeden lokal mieszkalny; dopuszcza się realizację jednego wspólnego placu zabaw dla dwóch lub większej liczby budynków mieszkalnych wielorodzinnych z dopuszczeniem usług (minimalna powierzchnia placu zabaw dla dzieci to 200 m²);
- tereny porośnięte roślinnością ruderalną zostaną zagospodarowane i przekształcone na zieleni urządzonej;
- parkingi (z wyłączeniem miejsc w kondygnacjach podziemnych), będą urządzone jako parkingi w zieleni;
- możliwość zachowania i wkomponowania w projektowane zagospodarowanie terenów (o

ile nie jest to sprzeczne z uwarunkowaniami wynikającymi z bezpieczeństwa ludzi, środowiska lub mienia), istniejących wykształconych drzew i zespołów zieleni;

- ochrona cennych zbiorowisk fauny i flory, dzięki wyłączeniu spod zabudowy obniżenia oznaczonego jako „Ze” (tereny zieleni ekologicznej);
- ustalenia planu miejscowego nie będą miały znaczącego wpływu na warunki ochrony najbliższych obszarów chronionej przyrody;
- w zagospodarowaniu przestrzeni publicznych przewiduje się udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- ochrona użytków cennych przyrodniczo (gleb torfowych i torfowo – murszowych, torfów niskich) oraz wód stojących, poprzez zachowanie ich w stanie naturalnym, ze względu na bytowanie w tych obszarach rzadkich ekosystemów i gatunków oraz gromadzenie znacznych ilości wody;
- w celu zapewnienia ochrony przed ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu generowanym przez obwodnicę miasta Ełku, na rysunku planu wyznaczono informacyjne granice obszaru potencjalnie narażonego na hałas;
- od strony południowej kwartałów MNU i MWU, graniczących z trakcją kolejową nakazuje się realizację zieleni wysokiej jako pas izolacyjny.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na terenach objętych opracowaniem planu przewidziano następujące zakazy prowadzenia i lokalizacji przedsięwzięć:

- a) mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach szczególnych w granicach terenu MN, MNU, MWU, Ze, KDW i KDZ;
- b) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach szczególnych w granicach terenu U,UC.

Zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów przyjętych na szczeblu krajowym i samorządowym oraz porozumień międzynarodowych, a także dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Przyjęta w 1997 roku Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia ochronę środowiska człowieka, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5). Zasadę tę uwzględnia „II Polityka ekologiczna państwa”, przyjęta przez Sejm 23 sierpnia 2001 r., oraz dostosowane do niej strategie i programy środowiskowe, w tym przede wszystkim „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Podstawowym celem „Polityki...” jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i

zasobów przyrodniczych, przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrożenie takiego modelu rozwoju, który nie stworzy zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

Wiodącą zasadą Polityki Ekologicznej Państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r.

Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachowa zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Kryteria zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poprzez między innymi utrzymanie jak największych obszarów biologicznie czynnych w obecnym stanie, nie blokujących jednocześnie rozwoju inwestycji na terenach możliwych do zurbanizowania. Projekt planu określa sposób zagospodarowania terenów i wyraz architektoniczny budynków. Reguluje się ilość kondygnacji, geometrię dachu, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz intensywność zabudowy. Powyższe ustalenia powinny korzystnie wpływać na estetykę krajobrazu przyszłej zabudowy, a także regulować intensywność zabudowy. Cele ochrony środowiska dotyczą poszczególnych jego komponentów. W przedmiotowym projekcie planu miejscowego, podjęto szereg działań i wprowadzono wiele ustaleń, które w konsekwencji będą zapobiegały negatywnemu oddziaływaniu na środowisko lub łagodziły skutki interakcji na poziomie działalność człowiek-środowisko naturalne.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy uznać:

Dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami (Dyrektywa Ptasia), dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa). Obie dyrektywy są podstawą tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginieciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. *Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania ze względu na znaczne oddalenie od powyższych form ochrony nie wpłynie negatywnie na obszary NATURA 2000.*

Oprócz ww. aktów prawnych należy zwrócić uwagę również na:

- dyrektywę parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dalej: dyrektywa SOOŚ),
- dyrektywę Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dalej: dyrektywa OOS).

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „...jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i

programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”. Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Wymagania ochrony środowiska ustanowione obowiązującymi przepisami prawa wypełniono w stopniu odpowiednim dla dokumentu jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a przyjęte rozwiązania i warunki zagospodarowania terenu nie kolidują z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie

W przypadku projektu planu miejscowego poszukiwanie alternatyw stanowi istotną część procesu twórczego, na etapie wstępnych prac nad koncepcją planistyczną. Dlatego też po etapie weryfikacji wstępnych koncepcji przyjęto optymalny wariant, który to w swym układzie wpisuje się w charakter sąsiedztwa. Podobny sposób zabudowy i zagospodarowania nie kłóci się z układem parcelacji okolicy, a także nie narusza skali urbanistycznej.

Warianty analizowanych rozwiązań są poddawane szczegółowym analizom pod kątem potrzeb zgłaszanych przez gminę, właścicieli gruntów, jednostki zarządzające infrastrukturą oraz z uwzględnieniem możliwości prawnych, technicznych i przy poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Poszukując alternatyw można zwrócić uwagę na wariantowanie takich elementów jak: rodzaj i funkcja zabudowy, jej gęstość, dobór i układ linii zabudowy.

Zagadnienie, które można by także poddać wariantowaniu to wygląd naziemnych miejsc parkingowych, wyłożonych kostką brukową lub płytą ażurową. Należy również zaznaczyć, że dopiero realizując poszczególne inwestycje będzie można wybrać warianty, które w najmniejszym stopniu będą negatywnie oddziaływać na środowisko. W tym przypadku korzystniejsze jest zdecydowanie drugie rozwiązanie, gdyż jest: przyjazne naturze (płyty obsiane trawą zwiększają powierzchnię terenów zielonych), ażurowa budowa płyt pozwala na swobodne przesiąkanie wody opadowej do gruntu (co zapobiega np. podmywaniu zabudowań) oraz wypełnienie płyt kruszywem lub obsianie trawą pozwala zamaskować betonowy podjazd, dzięki czemu nie wygląda on masywnie i sztucznie, przez co korzystnie wpływa na estetykę przestrzeni. Wariantowaniu poddano teren zlokalizowany w centralnej części opracowania (kwartał 7MWU zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z dopuszczeniem usług osiedlowych). Wyznaczono tu trzy nieprzekraczalne linie zabudowy oraz wskazano trzy wysokości zabudowy (od trzech do dziesięciu kondygnacji). Wskazano granice obszaru potencjalnie narażonego na ponadnormatywny hałas generowany przez drogę klasy głównej ruchu przyspieszonego. Ze względu na przebiegające w tym kwartale dwie napowietrzne, jednotorowe linie elektroenergetyczne 110 kV, będące źródłem pola elektromagnetycznego, wyznaczono obszar ograniczonego użytkowania (po 5 m z każdej strony linii licząc od skrajnej osi linii) w którym obowiązuje zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych i budowli.

W projekcie planu wskazano zapisy najbardziej przyjazne środowisku, dlatego Prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju Ełku.

Ustalenia analizowanego projektu planu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego miasta. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie miasta i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu nie ingerują w

tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz zawierają zapisy korzystne dla środowiska i w najmniejszym stopniu będą negatywnie oddziaływać na środowisko, m.in.: pod względem zastosowanych technologii i rozwiązań konstrukcyjnych.

Rozwiązaniem alternatywnym jest oczywiście brak realizacji analizowanego dokumentu i pozostawienie dotychczasowych ustaleń planu, gdzie w większości przewidziana jest zabudowa mieszkalna jednorodzinna, która jest wprawdzie mniej intensywna, ale nie przewiduje się tu np. parkingów w zieleni, a zaopatrzenie nowej zabudowy w wodę czy odprowadzanie ścieków może nastąpić wyłącznie z miejskich sieci bez możliwości zastosowania rozwiązań tymczasowych.

Brak realizacji opracowywanego dokumentu jest jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym miasta oraz z oczekiwaniami i potrzebami jej mieszkańców.

Zastosowany zespół środków, którymi operuje projekt planu, został dobrany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zgodnie z zasadami dobrej praktyki urbanistycznej, uwzględniając skalę terenu, jego położenie oraz najlepsze dla tego obszaru rozwiązania architektoniczno – przestrzenne.

9. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko – proponowane działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa cele, które zakładają zapobieganie, ograniczenie lub niedopuszczanie do negatywnego wpływu inwestycji na środowisko. Proponowane rozwiązania przedstawione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego prowadzą do łagodzenia i likwidacji negatywnych wpływów na środowisko przyrodnicze.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego plan wprowadza następujące zasady:

1. Ustala się ochronę przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez zakaz eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, powodujących przekroczenie standardów jakości powietrza;
2. Zakazuje się wprowadzania do gleby substancji mogących negatywnie wpływać na jakość wód podziemnych;
3. Ustala się dopuszczalne poziomy hałasu, przyjmując odpowiednie przepisy dotyczące ochrony środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów oznaczonych symbolami:
 - a) *MN* i *MNU* do kategorii terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną,
 - b) *MWU* do kategorii terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
 - c) Tereny oznaczone symbolami *Ze*, *U,UC*, *KDW* i *KDZ* nie podlegają ochronie akustycznej.
4. Na terenie opracowania planu ustala się minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej określony indywidualnie dla poszczególnych terenów: 25% dla zabudowy usługowej oraz wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, 35% dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem usług osiedlowych, 40% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 100% dla terenów zieleni ekologicznej.
5. Istniejące drzewa i zespoły zieleni należy wkomponować w projektowane zagospodarowanie

terenów, o ile nie jest to sprzeczne z uwarunkowaniami wynikającymi z bezpieczeństwa ludzi, środowiska lub mienia;

6. Nakaz zdjęcia wierzchnich warstw ziemi urodzajnej przed rozpoczęciem robót ziemnych i ich odpowiednie składowanie co pozwoli na utrzymanie aktywnych biologicznie powierzchni jako podstawy systemu przyrodniczego;

7. Projekt analizowanego dokumentu, ustalając zaopatrzenie w ciepło przede wszystkim z sieci ciepłowniczej po jej budowie, ogrzewanie elektryczne, gazowe w oparciu o lokalne zbiorniki lub z sieci po jej budowie; dopuszcza się także lokalizację urządzeń, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy mniejszej niż 100 kW, z wyłączeniem energii wiatru. W przypadku zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej dopuszcza się ogrzewanie z indywidualnych źródeł ciepła, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych;

8. Zaopatrzenie w wodę będzie realizowane z miejskiej sieci wodociągowej; do czasu wybudowania sieci wodociągowej, dla nowo projektowanej zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej dopuszcza się indywidualne ujęcia wody jako rozwiązania tymczasowe, studnie awaryjne dopuszcza się w przypadkach, gdy są one wymagane przepisami odrębnymi;

9. W projekcie planu zaleca się docelowe odprowadzanie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, realizowanej w systemie rozdzielczym, do komunalnej oczyszczalni ścieków, przy czym dla nowo projektowanej zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej dopuszcza się odprowadzenie ścieków do zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązanie tymczasowe, do czasu realizacji systemu kanalizacji sanitarnej zgodnie z krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki wprowadzenia ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, plan wprowadza obowiązek podczyszczania ścieków;

10. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę należy zagospodarować jak największą ilość wód opadowych i roztopowych w obrębie granic nieruchomości poprzez zastosowanie dostępnych rozwiązań technologicznych takich jak np. zbiorniki retencyjne czy skrzynie rozsączające itp., a ewentualny ich nadmiar odprowadzać do sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych (ulic, placów postojowych, parkingów itd.) należy przed wprowadzeniem do odbiornika (np. do ziemi) podczyszczać. Zabrania się odprowadzania wód opadowych i roztopowych na nieruchomości przyległe oraz do sieci i urządzeń kanalizacji sanitarnej;

11. Uwzględnienie zieleni i obiektów małej architektury z urządzeniami dla mieszkańców kwartału MWU w tym placu zabaw dla dzieci o powierzchni wynoszącej minimum 2 m² na jeden lokal mieszkalny; dopuszcza się realizację jednego wspólnego placu zabaw dla dwóch lub większej liczby budynków mieszkalnych wielorodzinnych z dopuszczeniem usług (minimalna powierzchnia placu zabaw dla dzieci to 200 m²);

12. Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000, nie wpłynie też na spójność obszarów Natura 2000;

13. Projekt planu zaleca ochronę użytków cennych przyrodniczo (gleb torfowych i torfowo – murszowych, torfów niskich) oraz wód stojących, poprzez zachowanie ich w stanie naturalnym. Miejsca te stanowią siedliska rzadkich ekosystemów i gatunków oraz gromadzą znaczne ilości wody;

14. Ochrona cennych zbiorowisk fauny i flory, dzięki wyłączeniu spod zabudowy obniżenia

oznaczonego jako „Ze” (tereny zieleni ekologicznej);

15. W celu zapewnienia ochrony przed ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu generowanym przez obwodnicę miasta Ełku, na rysunku planu wyznaczono informacyjne granice obszaru potencjalnie narażonego na hałas, natomiast od strony południowej kwartałów MNU i MWU, graniczących z trakcją kolejową nakazuje się realizację zieleni wysokiej w postaci pasa izolacyjnego.

W związku z powyższym realizacja planu (rodzaj proponowanego zainwestowania) nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska, a obszary szczególnie cenne przyrodniczo są odpowiednio chronione dzięki stosownym zapisom planu.

10. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Analiza środowiskowych skutków realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego możliwa będzie dopiero po pełnej realizacji planu, tzn. w momencie gdy powstaną inwestycje, zostaną wykonane wszystkie podłączenia infrastrukturalne, czyli gdy wszystkie zapisy planu uzyskają wypełnienie w rzeczywistości. Wówczas stanie się możliwa kompleksowa analiza i ocena stanu środowiska, na przykład na podstawie badań monitoringowych. Doskonałym miejscem oceny przyszłych problemów środowiskowych będą zmiany w dokumentach wyższej rangi, np. w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy. Opracowanie ekofizjograficzne i prognoza oddziaływania na środowisko powinny dostarczyć kompleksowej analizy stanu środowiska na opisywanym terenie.

Prezydent Miasta Ełku dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych. Wyniki tej oceny powinny zostać przedstawione komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Ocena powinna zawierać zestawienia tabelaryczne i opracowania kartograficzne, prezentujące aktualny stan planowania na terenie gminy.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt miejscowego planu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w art. 55 ust. 3 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę funkcje i skalę zagospodarowania na terenach zmiany planu oraz skalę oddziaływań, jakie będą mu towarzyszyć, nie zachodzi potrzeba nakładania w trybie art. 55 ustawy o obowiązkach przeprowadzenia badań monitoringowych skutków uchwalenia miejscowego planu.

Mając na uwadze potrzebę zapewnienia mieszkańcom miasta i gminy jak najlepszych warunków do życia, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, prowadzi na terenie gminy punkty sieci państwowego monitoringu środowiska i wykazuje badaniami zmiany i problemy środowiskowe. W skali gminy jest to najczęściej kilka punktów pomiarowo – kontrolnych, na których stwierdzany jest stan komponentów środowiskotwórczych. Coroczna praktyka związana z prowadzeniem pomiarów jest wystarczająca do określenia, czy zmiany w strukturze powodują negatywne oddziaływanie na środowisko, czy też nie powodują takiego

oddziaływania. Dlatego też należy dopilnować, aby program monitoringu był na terenie gminy realizowany w sposób ciągły, przy uwzględnieniu przyszłych zmian w zagospodarowywanej przestrzeni. Ponadto podmioty gospodarcze podlegają pełnej kontroli ze strony Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, który ma narzędzia analityczne i prawne do ograniczania przyszłych presji ze strony zakładów. Praktyka wskazuje, że system prawny skutecznie zabezpiecza środowisko przed przedsiębiorcami niedotrzymującymi obowiązujących norm. Tak więc poprawa stanu środowiska w przypadku opisywanego planu będzie możliwa do osiągnięcia stosunkowo szybko, prosto w procedurze administracyjnej i skutecznie w dokonywaniu niezbędnych zmian.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Omawiane przedsięwzięcie należy zaliczyć do lokalnych. Podczas realizacji założeń planu nie wystąpią transgraniczne oddziaływania na środowisko.

12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Analizowane zainwestowanie jest powszechnie występującym i typowym przedsięwzięciem małej skali. Wobec tego określenie jego wpływu na środowisko nie napotkało na szczególne trudności.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest opracowaniem mającym na celu wykazanie wpływu planu na środowisko naturalne i zdrowie ludzi w przypadku realizacji jego ustaleń. Realizacja tych ustaleń spowoduje zmiany w środowisku przyrodniczym, gdyż będzie ono przekształcone zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym.

Opisywany teren objęty jest realizacją uchwały Rady Miasta Ełku nr XIX.179.2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Ełk – Obwodnica Północna V”.

Głównym celem przystąpienia do opracowania tego planu, jest w szczególności ustalenie zasad dla istniejącej i planowanej infrastruktury technicznej oraz określenie i aktualizacja przeznaczenia terenów na obszarze objętym zmianą planu.

Teren przeznaczony do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obejmuje powierzchnię ok. 21,8 ha i położony jest w północnej części miasta, w sąsiedztwie ogrodów działkowych (ROD im. 50 – lecia Związku Zawodowego Kolejarzy, ROD Sasanka), trakcji kolejowej PKP S.A. oraz ulic: Kolonia, płk. Witolda Pileckiego i gen. Fieldorfa „Nila”. Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego, znajduje się natomiast w strefie potencjalnie narażonej na ponadnormatywny hałas, generowany przez obwodnicę miejską, sąsiadującą z terenem opracowania. Obszar opracowania objęty jest obecnie ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Obwodnica Północna”, uchwalonego uchwałą nr X.98.2011 Rady Miasta Ełku z dnia 30 sierpnia 2011 roku, ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Warm. – Mazur. nr 153, poz. 2347 z dnia 18 października 2011 roku. Zmianie ulegną ustalenia kwartałów: 5KL, 11KD, 15KW, 16KW, 17KW, 18KW, 19KW, 20KW, 41UH, 42Ze, 43K, 45RM/MU, 46MN, 47E, 48MN, 49K, 50MN, 51ZD, 52MN,

53MN, 54MN, 55MN, 56E, 57MN.

Niewielki obszar opracowania objęty jest także ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Ełk zwanego „Ełk – Konieczki”, uchwalonego uchwałą nr XXIV/236/08 Rady Miasta Ełku z dnia 27 maja 2008 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego nr 107 poz. 1812 z dnia 3 lipca 2008 r. Tu zmianie ulegnie część kwartału oznaczonego symbolem: ZD.

Obszar opracowania, dzieli się na dwie charakterystyczne części (wschodnią i zachodnią) w kształcie nieregularnych trójkątów. Zarówno w jednej jak i w drugiej części sporadycznie występuje zabudowa mieszkalna jednorodzinna wraz z obiektami towarzyszącymi, a nawet byłe siedlisko rolne, jednakże znaczna część nieruchomości pozbawiona jest zabudowy i stanowi niezagospodarowane tereny rolne. W północno i południowo – zachodniej części opracowania zlokalizować można dwa obniżenia terenu wypełnione wodami z towarzyszącą im, bogatą szatą roślinną i fauną. Obszar z występującymi tu zaroślami hydrofilnymi, jest jedynym w tym planie fragmentem, gdzie szata roślinna ukształtowała się praktycznie przy braku ingerencji ze strony człowieka. Należy podkreślić, iż jest to miejsce szczególnie cenne przyrodniczo, gdyż porasta je roślinność o bardzo dużym stopniu naturalności. Liczne gatunki roślin, stanowią miejsce bytowania dla rzadkich gatunków fauny. Dzięki bezpośredniemu sąsiedztwu mokradła o pow. ok. 2,5 ha, zlokalizowanego na północ od terenu objętego opracowaniem, pomiędzy obwodnicą miasta, ul. Kajki, a ul. Konieczki, można spodziewać się migrowania, a dzięki temu występowania tu bogatej różnorodności gatunkowej. Przeznaczenie powyższego terenu do celów budowlanych, będzie wymagało całkowitego zniszczenia roślinności o bardzo dużym stopniu naturalności oraz siedlisk lęgowych lub żerowisk licznych zwierząt objętych ścisłą ochroną, w tym czterech gatunków, które ze względu na niską liczebność w kraju oraz umieszczenie w dyrektywach Unii Europejskiej należy uznać za szczególnie cenne (błotniak stawowy, perkozek, remiz, kumak nizinny). Ze względu na to, iż obszar stanowi środowisko w pewnym stopniu zainwestowane, a sąsiadujące z nim osiedla „Nowe Miasto” i „Konieczki” intensywnie się rozwijają, występujące tu gatunki zwierząt muszą wykazywać się dużą zdolnością dostosowania się do warunków życia w bezpośrednim i stałym sąsiedztwie człowieka.

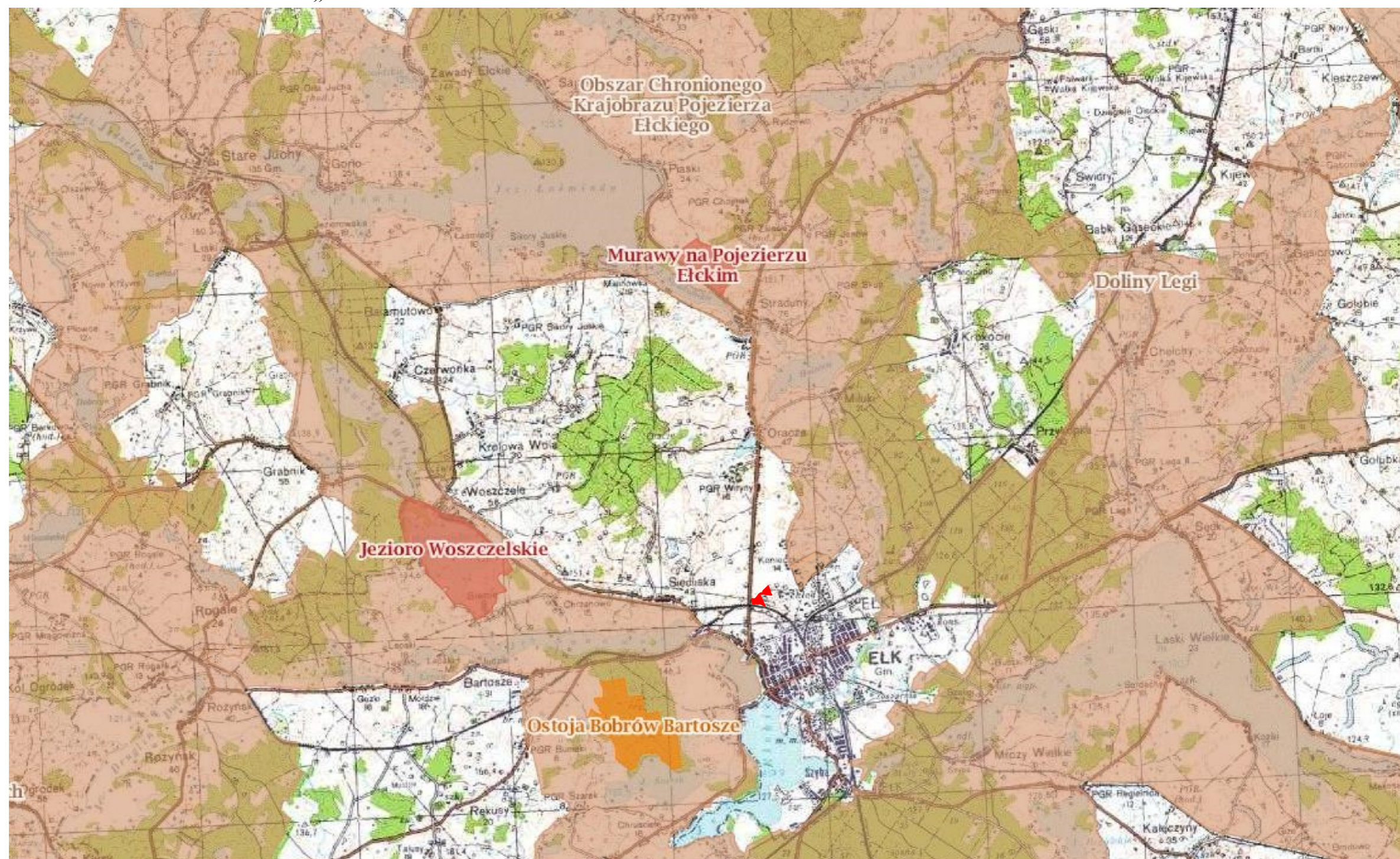
Obszar opracowania położony jest na wysokościach od około 131,57 m n. p. m. do około 149,09 m n. p. m. Różnica wzniesień w analizowanych granicach wynosi ok. 17,5 m. Najniższym punktem jest fragment na północnej granicy planu (skraj trwałego zalewiska), natomiast najwyższym punktem jest wzniesienie zlokalizowane na pograniczu centralnej części opracowania. Pomimo dużego spadku terenu występującego w obrębie opracowania, nie istnieje zagrożenie wystąpienia powierzchniowych ruchów masowych gruntu.

Kreowanie jakości przestrzeni zurbanizowanej, odbywać się ma nie tylko za sprawą rozwiązań architektonicznych, ale także dzięki zachowaniu terenu biologicznie czynnego. Na terenie tym projekt planu przewiduje zakaz prowadzenia działalności uciążliwej, podtrzymując zrównoważony charakter okolicy. Nie występują tu zagrożenia integralności obszarów chronionych. Na obszarze opracowania nie występują ostoje dzikich zwierząt ani stwierdzone siedliska gatunków szczególnie cennych przyrodniczo (poza enklawą oznaczoną kwartałem „Ze”). W wyniku realizacji zabudowy i infrastruktury nie zostaną zakłócone korytarze ekologiczne, umożliwiające swobodny przepływ genów i gatunków, gdyż nie jest to rezerwar przyrodniczy.

Opisane w prognozie presje i oddziaływania negatywne uzyskały w projektowanym dokumencie adekwatną kompensację środowiskową. Sporządzając prognozę oddziaływania na środowisko odniesiono się do stanu istniejącego oszacowanego i przeanalizowanego w opracowaniu ekofizjograficznym i w trakcie badań terenowych, a następnie wykazano oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

Zagospodarowanie terenu zgodnie z projektem planu powinno wprowadzić tu ład przestrzenny i racjonalne zagospodarowanie krajobrazu kulturowego. Planowane przeznaczenie terenów zgodne jest z polityką przestrzenną miasta.

**MAPA LOKALIZACJI TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWANEGO „ELK – OBWODNICA PÓLNOCNĄ V” W STOSUNKU DO OBSZARÓW CHRONIONYCH**

LEGENDA

- OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- NATURA 2000
- REZERWAT PRZYRODY OSTOJA BOBRÓW BARTOSZE
- LOKALIZACJA TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU